

แผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ปี ๒๕๕๘

๑. สถานการณ์ยาเสพติดปี ๒๕๕๗ และแนวโน้มของปัญหา

๑.๑ สถานการณ์ยาเสพติดในประเทศเพื่อนบ้าน

ประเทศสหภาพเมียนมาร์มีสถานะเป็นประเทศผู้ผลิตยาเสพติดหลักในภูมิภาคอาเซียนทั้งฝิ่น เฮโรอีน ยาบ้า และไอซ์ โดยเฉพาะยาบ้าที่ผลิตแล้วถูกลักลอบนำเข้าสู่ประเทศไทยเป็นหลัก ขณะที่ประเทศ สปป.ลาว เป็นประเทศที่ผลิตกัญชาซึ่งส่งผลกระทบต่อประเทศไทยมากที่สุด ในอาเซียน รวมทั้งมีสถานะเป็น ประเทศทางผ่านยาเสพติดสำคัญจากประเทศสหภาพเมียนมาร์มายังประเทศไทย

๑.๒ สถานการณ์การลักลอบนำเข้ายาเสพติด

พื้นที่นำเข้าหลักยังคงเป็นพื้นที่ชายแดนภาคเหนือโดยเฉพาะด้านจังหวัดเชียงรายและจังหวัด เชียงใหม่ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่อยู่ใกล้กับแหล่งเก็บพักยาของกลุ่มผู้ผลิตและเป็นเขตอิทธิพลของชนกลุ่มน้อยใน ประเทศเพื่อนบ้าน แม้ว่าจะเริ่มมีสัดส่วนที่ลดลง โดยกลุ่มนักค้าบางกลุ่มได้มีการเปลี่ยนเส้นทางมานำเข้าในพื้นที่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพิ่มมากขึ้น

สำหรับการลักลอบนำเข้ายาเสพติดจากต่างประเทศของเครือข่ายนักค้าชาวต่างชาติ โดยเฉพาะ กลุ่มนักค้าชาวแอฟริกันซึ่งมีบทบาทสำคัญในการบงการการค้าระหว่างประเทศ ส่วนใหญ่จะลำเลียงผ่านสนามบิน สุวรรณภูมิเป็นหลัก แต่จากการเข้มงวดของเจ้าหน้าที่ทำให้มีการเปลี่ยนเส้นทางลำเลียงโดยการนำผ่าน ประเทศเพื่อนบ้านก่อนนำเข้าประเทศไทยทางบก หรือการใช้สนามบินนานาชาติในภูมิภาคมากขึ้น

๑.๓ สถานการณ์การค้ายาเสพติด

กลุ่มนักค้ารายใหญ่ยังคงมีบทบาทในการบงการการค้าอย่างต่อเนื่อง โดยมีกลุ่มผู้ลำเลียงสำคัญ ได้แก่ มัง มูเซอ ลีซอ และอาข่า โดยเฉพาะกลุ่มมังที่มีเครือข่ายใหญ่ครอบคลุมในพื้นที่ภาคเหนือ รวมถึงกลุ่ม นักโทษรายสำคัญในเรือนจำ และเจ้าหน้าที่รัฐ ซึ่งถือเป็นตัวจักรสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ปัญหายาเสพติด สำหรับการเปิดเสรีด้านการเงินในอนาคตอาจส่งผลให้การดำเนินงานด้านธุรกรรมการเงินของผู้ค้า ยาเสพติดมีความซับซ้อนมากขึ้น

๑.๔ สถานการณ์การแพร่ระบาดยาเสพติด

กลุ่มผู้เกี่ยวข้องรายใหม่ยังคงมีสัดส่วนที่สูงทั้งในกลุ่มผู้ค้าและกลุ่มผู้เสพ โดยเยาวชนอายุ ๑๕-๒๔ ปี ยังคงเป็นกลุ่มหลักที่เข้ามาเกี่ยวข้องซึ่งพบทั้งที่อยู่ในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา สำหรับกลุ่ม นักเรียนพบว่าระดับชั้นประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นกลุ่มที่มีโอกาสเข้ามาเกี่ยวข้องกับยาเสพติด มากกว่ากลุ่มอื่นๆ ตัวยาที่แพร่ระบาด ยาบ้ายังคงมีส่วนแบ่งทางการตลาดที่สูงกว่าตัวยาอื่นอย่างชัดเจน ในขณะที่ ไอซ์กลุ่มนักค้ายังคงใช้กลยุทธ์ทางการตลาดเดิมๆเพื่อที่จะสร้างความต้องการในตลาดเพิ่มมากขึ้น กลุ่มเสี่ยงที่สำคัญที่ต้องเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด ได้แก่ กลุ่มที่ซอบมั่วสุ่มในร้านเกมส์/อินเทอร์เน็ต กลุ่มที่มีการใช้ยาเสพติดเป็น ครั้งคราว และกลุ่มรณชิ่ง รวมถึงพื้นที่เสี่ยงที่สำคัญ ได้แก่ สถานบันเทิง/สถานบริการ หอพัก และร้านเกมส์

๒. ผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและการประเมินผลที่สำคัญปี ๒๕๕๗

ผลการดำเนินงานที่สำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ปี ๒๕๕๗ (วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๕๗) สรุปได้ดังนี้

๑. ผลการจับกุมคดียาเสพติดในภาพรวม จับกุมได้ ๓๔๗,๐๒๘ คดี ผู้ต้องหา ๓๖๕,๙๑๘ คน ของกลาง ยาบ้า ๙๖,๑๕๕,๙๑๒ เม็ด เฮโรอีน ๔๙๗.๓๐ กิโลกรัม ไอซ์ ๑,๐๗๓.๖๐ กิโลกรัม กัญชา ๒๘,๑๐๔.๕๔ กิโลกรัม

๒. ผลการจับกุมคดียาเสพติด ๕ ข้อหาสำคัญ (ครอบครองเพื่อจำหน่าย จำหน่าย ผลิต นำเข้า ส่งออก) จับกุมได้ ๖๗,๕๐๗ คดี ผู้ต้องหา ๘๐,๘๕๕ คน

(ข้อ ๑-๒ ที่มาข้อมูล : ระบบ POLIS สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๗)

๓. ผลการยึดและอายัดทรัพย์สินคดียาเสพติด ดำเนินการได้ ๓,๘๙๑ ราย มูลค่าทรัพย์สิน ๑,๔๕๔.๔๔ ล้านบาท

๔. ผลการดำเนินคดีฐานความผิดสมคบ สนับสนุน ดำเนินการได้ ๗๓๔ คดี ผู้ต้องหา ๒,๑๘๘ ราย

๕. ผลการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้เสพยาเสพติด/ผู้ติดยาเสพติด ๓๐๓,๕๐๑ ราย ประกอบด้วย ระบบสมัครใจ จำนวน ๑๓๑,๙๕๑ ราย ระบบบังคับบำบัด จำนวน ๑๔๘,๒๘๙ ราย และระบบต้องโทษ ๒๓,๒๖๑ ราย และติดตามช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดรักษา ๓๔๔,๗๗๗ ราย

๖. ผลการเสริมสร้างพลังสังคมและพลังชุมชนเอาชนะยาเสพติด โดยดำเนินกิจกรรมประชุม/ประชาคม ตำบล/ตรววจค้น/ตรววจปัสสาวะ ค้นพบผู้เสพยา/ผู้ติดยา และส่งเข้าสู่การบำบัดรักษา พร้อมทั้งติดตามผู้ผ่านการบำบัดรักษา การดำเนินการกับผู้ค้า มีผู้ประสานหมู่บ้าน/ชุมชนลงพื้นที่ให้คำปรึกษา (พี่เลี้ยงชุมชน) อบรมพัฒนา แกนนำ/ผู้ประสานพลังแผ่นดิน/ผู้ประสานงานหมู่บ้าน/ชุมชน รณรงค์ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับยาเสพติด จัดกิจกรรมป้องกันเยาวชนกลุ่มเสี่ยง อบรม/พัฒนาแกนนำอาสาสมัครแม่ของแผ่นดิน โดยแบ่งประเภทหมู่บ้าน/ชุมชน (ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๗) ดังนี้

๖.๑ ผลการดำเนินงานในหมู่บ้าน/ชุมชน เป้าระวังปานกลาง เป้าหมาย ๖,๓๓๑ หมู่บ้าน/ชุมชน มีผลการดำเนินการ ๖,๐๖๔ หมู่บ้าน/ชุมชน คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๔๕

๖.๒ ผลการดำเนินงานในหมู่บ้าน/ชุมชน เป้าระวังมาก เป้าหมาย ๙,๘๘๓ หมู่บ้าน/ชุมชน มีผลการดำเนินการ ๙,๔๓๓ หมู่บ้าน/ชุมชน คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๔๕

๗. ผลการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติด มีดังนี้

๗.๑ สถานศึกษามีกิจกรรมเพื่อป้องกันและเฝ้าระวังปัญหายาเสพติด เป้าหมาย ๑๑,๗๔๙ แห่ง ดำเนินการ ๑๐,๕๔๔ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๗๔

๗.๒ นักเรียนประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ ทั่วประเทศได้รับการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติด เป้าหมาย ๒,๔๐๐,๐๐๐ คน ดำเนินการได้ ๑,๙๑๗,๗๐๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๐

๘. ผลการดำเนินการกับเจ้าหน้าที่รัฐที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยพบว่า มีการร้องเรียนเจ้าหน้าที่รัฐที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ผ่านสายด่วน ๑๓๘๖ ตู้ปณ ๑๒๓ และทาง Web Site ของสำนักงาน ป.ป.ส. จำนวน ๓๐๖ คน และมีการจับกุมเจ้าหน้าที่รัฐที่เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด จำนวน ๙๔ คน

(ข้อ ๘ ที่มาข้อมูล : สำนักปราบปรามยาเสพติด ระหว่างวันที่ ๒๒ พ.ค. - ๓๐ ก.ย. ๒๕๕๗)

๓. แผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดปี ๒๕๕๘

จากสถานการณ์ปัญหาการผลิตยาเสพติดที่ยังคงมีอยู่ภายนอกประเทศจนส่งผลกระทบต่อการค้าและการแพร่ระบาดของยาเสพติดภายในประเทศมาค่อนข้างต่อเนื่อง จากการควบคุมสถานการณ์ปัญหายาเสพติดตามนโยบายและแนวทางของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีปัญหายาเสพติดในระดับรุนแรงมากในช่วงต้นปี ได้มีการดำเนินการแก้ไขปัญหายาในแต่ละพื้นที่ตามมาตราการต่างๆ จนลดระดับความรุนแรงลงประมาณร้อยละ ๒๐ ลงได้ในช่วงของการสำรวจปลายปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๗ แต่อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เกิดการควบคุมสภาพปัญหายาเสพติดให้ลดลงอย่างต่อเนื่องต่อไปในปี ๒๕๕๘ จึงได้กำหนดแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขึ้น โดยยึดนโยบาย แนวทาง ตามประกาศและคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติผนวกร่วมกับยุทธศาสตร์การดำเนินงานปกติและในส่วนที่เป็นจุดเน้นในปี ๒๕๕๘ ดังนี้

จุดมุ่งหมาย

ลดปริมาณผู้เข้าสู่การกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด นำคนออกจากวงจรการกระทำผิดยาเสพติดให้เห็นอย่างชัดเจน จนไม่ส่งผลกระทบต่อสังคมและประชาชน

เป้าหมายรวมทางยุทธศาสตร์

๑. พัฒนามาตรฐานการบำบัดรักษาทุกระบบ ติดตามผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู ให้ความช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัด ให้สามารถกลับไปใช้ชีวิตในสังคมอย่างปกติ
๒. สร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดให้กับเด็กและเยาวชน รวมทั้งผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการ
๓. สกัดกั้นการลักลอบลำเลียงและนำเข้ายาเสพติดในช่องทางชายแดน ตลอดจนพื้นที่ในประเทศ
- ๔.ปราบปราม จับกุมการกระทำความผิดคดีร้ายสำคัญ รวมทั้งเครือข่ายการค้าในเรือนจำทุกแห่ง

จุดเน้นการดำเนินงาน

จุดเน้นการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดปี ๒๕๕๘ มีดังนี้

- ๑) การป้องกันเชิงรุกในกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดรายใหม่
- ๒) การแก้ไขปัญหายาเสพติดให้ครบวงจร สร้างมาตรฐานการบำบัดรักษา
๓. การติดตาม ช่วยเหลือเพื่อมิให้กลับไปเสพยา และดำรงชีวิตในสังคมอย่างปกติ
- ๔) การสกัดกั้นยาเสพติดแบบบูรณาการทั้งระบบ
- ๕) การทำลายโครงสร้างเครือข่ายการค้ายาเสพติดด้วยการตัดวงจรทางการเงิน
- ๖) การปราบปรามเครือข่ายนักค้ายาเสพติด และการแพร่ระบาดของยาเสพติดในเรือนจำ
- ๕) ความร่วมมือเชิงรุกภายนอกประเทศ โดยเฉพาะในภูมิภาคอาเซียน
- ๗) การแก้ไขปัญหายาเสพติดเชิงคุณภาพ เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหายาเสพติดได้อย่างแท้จริง
- ๘) การบริหารจัดการ บูรณาการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่พิเศษ และจังหวัดนำร่อง

๔. ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดปี ๒๕๕๘

ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในปี ๒๕๕๘ กำหนดไว้ ๘ ยุทธศาสตร์ ตามกรอบแผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ.๒๕๕๘ – ๒๕๖๒ คือ

- (๑) ยุทธศาสตร์การป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด
- (๒) ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติด
- (๓) ยุทธศาสตร์การสร้างและพัฒนาระบบรองรับการคืนคนดีให้สังคม
- (๔) ยุทธศาสตร์การควบคุมตัวยาและผู้ค้ายาเสพติด
- (๕) ยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศ
- (๖) ยุทธศาสตร์สร้างสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันปัญหายาเสพติด
- (๗) ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมภาคประชาชน
- (๘) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการอย่างบูรณาการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

เป้าหมายยุทธศาสตร์

สร้างภูมิคุ้มกันให้แก่เด็กและเยาวชน และกลุ่มผู้ใช้แรงงาน ตลอดจนสร้างความเข้มแข็งให้กับครอบครัว ชุมชน เพื่อลดผู้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดรายใหม่ โดย

๑. สร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดแก่เด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาล และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกแห่งทั่วประเทศ
๒. ป้องกันเด็กและเยาวชนก่อนวัยเสี่ยงให้มีภูมิคุ้มกันยาเสพติดตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – ๖ ในโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนทุกแห่งทั้งสังกัดภาครัฐและเอกชน
๓. ส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้แก่โรงเรียนและสถานศึกษาเป้าหมายทุกแห่งทั่วประเทศที่เป็นสถานศึกษาขยายโอกาส มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา ทั้งสังกัดภาครัฐและเอกชน
๔. ส่งเสริมให้สถานประกอบกิจการมีระบบการจัดการด้านยาเสพติดในสถานประกอบการตามเกณฑ์มาตรฐานการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบกิจการ
๕. ป้องกันยาเสพติดในเยาวชนกลุ่มเสี่ยงนอกสถานศึกษาจังหวัดละ ๑๐๐ คน
๖. ทุกจังหวัดมีการให้ความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดแก่ครอบครัวเสี่ยง

จุดเน้นการดำเนินงาน

๑. เน้นการสร้างภูมิคุ้มกันในเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาล โดยสื่อนิทานสำหรับเด็กปฐมวัย
๒. เน้นการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในเด็กและเยาวชนก่อนวัยเสี่ยง โดยการผลิตคู่มือพัฒนาศักยภาพบุคลากรและวิทยากรป้องกันยาเสพติด
๓. เน้นการเสริมระบบป้องกันและเฝ้าระวังยาเสพติดในเยาวชนกลุ่มเสี่ยงในสถานศึกษา โดยการผลิตคู่มือ แนวทางการจัดกิจกรรม และพัฒนาศักยภาพบุคลากรในสถานศึกษา

๔. เน้นการป้องกันยาเสพติดในเยาวชนกลุ่มเสี่ยงนอกสถานศึกษาด้วยแนวคิดเปลี่ยนกลุ่มเสี่ยงให้เป็นพลัง โดยจัดกิจกรรมนำเยาวชนกลุ่มเสี่ยงที่ฝึกอบรมเป็นเยาวชนอาสาสมัครกาดินแดนต้านยาเสพติดออกบริการสังคมในทุกจังหวัด

มาตรการและแนวทางการดำเนินงาน

๑. **สร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติด** ด้วยกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับช่วงวัยและสร้างกลไกสนับสนุนในการสร้างภูมิคุ้มกันในระดับบุคคลและในชุมชนเพื่อสนับสนุนทุกช่วงวัย โดยมีโครงการกระตุ้น รมรงค์ ในแต่ละระดับของกลุ่มเป้าหมายดังนี้

๑.๑ กลุ่มปฐมวัย (อายุ ๒ -๖ ปี) จำแนกเป็น

สร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในกลุ่มปฐมวัย ด้วยกระบวนการกล่อมเกลาทางสังคม (Socialization) และการสร้างความภาคภูมิใจ (Self Esteem) สติปัญญา (Intelligence) และความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Quotient) โดยแบ่งเป็น ๒ กลุ่ม ดังนี้

๑) กลุ่มเด็กในโรงเรียนอนุบาล

จัดทำสื่อในรูปแบบนิทานสำหรับสร้างภูมิคุ้มกัน ให้ครูผู้สอนนำไปใช้สอนเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเด็กในโรงเรียนที่มีการเรียนการสอนชั้นอนุบาล

๒) กลุ่มเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

(๑) พัฒนาศักยภาพครูพี่เลี้ยง ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีความรู้ความเข้าใจในการดูแลปลูกฝังการสร้างภูมิคุ้มกันในเด็กปฐมวัย

(๒) สร้างเครือข่ายครอบครัว ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนช่วยให้คำแนะนำช่วยเหลือในการอบรมเลี้ยงดูลูกปฐมวัย

(๓) จัดทำสื่อการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ ในรูปแบบของหนังสือนิทานสำหรับสร้างภูมิคุ้มกันในเด็กปฐมวัย โดยเผยแพร่ผ่านศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและโรงเรียนอนุบาลภายใต้สังกัดของกระทรวงศึกษาธิการ พร้อมทั้งอบรมและชี้แจงแนวทางการใช้หนังสือนิทานเพื่อป้องกันยาเสพติดในเด็กปฐมวัยให้แก่ครูพี่เลี้ยง และครูผู้สอนอย่างครอบคลุม

(๔) สร้างระบบป้องกันช่วยเหลือครอบครัว โดยจัดกิจกรรมเพื่อประทับประกองดูแลช่วยเหลือครอบครัวที่มีปัญหาให้ครอบครัวถึงระดับหมู่บ้าน/ชุมชน โดยศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน และบ้านพักเด็กและครอบครัวเพื่อให้ครอบครัวและเด็กสามารถผ่านภาวะเสี่ยงต่อปัญหายาเสพติดได้

โดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ และกรุงเทพมหานคร เป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบ

๑.๒ กลุ่มวัยเด็ก (อายุ ๗ -๑๒ ปี)

สร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในวัยเด็กด้วยกระบวนการกล่อมเกลาทางสังคม (Socialization) และการสร้างความภาคภูมิใจ (Self Esteem) สติปัญญา (Intelligence) และความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Quotient)

กระทรวงศึกษาธิการ จัดกิจกรรมผ่านชั้นเรียน ดังนี้

(๑) ปลูกฝังความคิดโทษพิษภัยของยาเสพติด ทศนคติต่อต้านยาเสพติดและให้ความรู้การป้องกันยาเสพติดผ่านกระบวนการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสุขศึกษา พลศึกษา กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด กิจกรรมการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ เป็นต้น

(๒) เสริมสร้างทักษะชีวิตในการป้องกันตนเองจากยาเสพติด

- ผ่านการเรียนรู้กิจกรรม เช่น ทักษะการปฏิเสธ ทักษะการตัดสินใจแก้ปัญหา ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการจัดการอารมณ์และความเครียด เป็นต้น

- ผ่านครูผู้สอนในโรงเรียน ครูตำรวจ D.A.R.E. ครูพระ/ผู้นำศาสนา โดยเน้นขยายการพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนในโรงเรียน/ครูที่เลี้ยงผ่านการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาให้ครอบคลุมสถานศึกษาระดับประถมศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยโรงเรียนละ ๑ คน

(๓) ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม

- จัดค่ายศาสนธรรมสร้างภูมิคุ้มกัน พร้อมสอดแทรกเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด
- จัดทำคู่มือการจัดการเรียนรู้ศาสนา ศีลธรรม พร้อมสอดแทรกเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อสอนให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา

(๔) เพิ่มศักยภาพพระบวชอุปสมบทป้องกันเด็กและเยาวชน โดยเน้นการดูแลช่วยเหลือต่อเรื่องที่เชื่อมโยงกับครอบครัวและชุมชน ด้วยการบูรณาการมีส่วนร่วมตั้งแต่ครอบครัว ชุมชน ท้องถิ่น และโรงเรียน เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันและลดปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อเด็ก

(๕) พัฒนาศักยภาพครูผู้สอนและวิทยากรป้องกันยาเสพติด เข้าไปสอนทักษะชีวิตเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดและผลิตคู่มือสนับสนุนการสอน

โดยกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทยรับผิดชอบ

๑.๓ กลุ่มวัยรุ่น (อายุ ๑๓ - ๑๙ ปี)

การสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในกลุ่มวัยรุ่นด้วยกระบวนการพัฒนาสติปัญญา (Intelligence) อัตลักษณ์ (Identity) การสร้างจริยธรรม (Moral Development) และการสร้างความเข้มแข็งทางจิตใจ (Resilience)

โดยจำแนกเป็น

เยาวชนในสถานศึกษา มุ่งรักษาคุณภาพระบบการป้องกัน เฝ้าระวัง และแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง

๑.๓.๑ กลุ่มวัยรุ่นในสถานศึกษา โดยกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงวัฒนธรรม และกรุงเทพมหานคร ดำเนินการ ดังนี้

(๑) รักษาคุณภาพระบบการป้องกัน เฝ้าระวัง และแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็งในสถานศึกษาระดับขยายโอกาส มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษาทั้งสังกัดภาครัฐและเอกชนทุกแห่ง อาทิ

- ค้นหา คัดกรองนักเรียน/นักศึกษาในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มเสพ (Re X-ray) แล้วนำเข้าสู่กระบวนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในรูปแบบที่เหมาะสม (ค่าย/จิตสังคมบำบัดในโรงเรียน ฯลฯ) ทั้งนี้ โดยเน้นการพัฒนากระบวนการช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา แนะนำ

- ส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมป้องกัน เฝ้าระวัง และแก้ไขปัญหายาเสพติดที่มีคุณภาพ เช่น กิจกรรมจิตอาสา กิจกรรมหลังเลิกเรียน กิจกรรมศูนย์เพื่อนใจ TO BE NUMBER ONE กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาดต้านภัยยาเสพติด

- สถานศึกษาเร่งสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้และต่อต้านยาเสพติด เช่น ขจัดมุมอับ/พื้นที่เสี่ยงในโรงเรียน กิจกรรม Home Room กิจกรรมหน้าเสาธง เป็นต้น

- ส่งเสริมการใช้เกณฑ์มาตรฐานกลางเพื่อรองรับคุณภาพการจัดกิจกรรมป้องกัน เฝ้าระวัง แก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา

(๒) ดำเนินโครงการลูกเสือต้านภัยยาเสพติด เพื่อปฏิบัติหน้าที่เฝ้าระวังปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาระดับขยายโอกาสและมัธยมศึกษาทุกแห่งทั่วประเทศ

(๓) ส่งเสริมทักษะชีวิตเพื่อการป้องกันยาเสพติด โดยจัดทำแนวทางการเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อการป้องกันยาเสพติด และบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอนปกติในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (มัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓) โดยให้มีครูผู้สอนทักษะชีวิตเพื่อการป้องกันยาเสพติด อย่างน้อยโรงเรียนละ ๑ คน

(๔) ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โดยการใช้ผู้นำ/หลักธรรมทางศาสนา ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เช่น

- จัดค่ายศาสนธรรมพร้อมสอดแทรกเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดและการป้องกันยาเสพติดให้กับนักเรียนระดับชั้นขยายโอกาส มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษาทั่วประเทศ

- จัดทำสื่อประกอบการสอนให้ครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนและครูพระสอนพระปริยัติธรรมเพื่อสอดแทรกเนื้อหาการป้องกันยาเสพติดในการเรียนการสอน เช่น คู่มือการจัดการเรียนรู้นิเทศศาสตร์จริยธรรมเพื่อป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด

- ขอความร่วมมือโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามให้สอดแทรกเนื้อหาการป้องกันยาเสพติด เข้าสู่การเรียนการสอน

(๕) ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาทุกแห่งขับเคลื่อนการดำเนินโครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด TO BE NUMBER ONE

(๖) ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการสอดส่องเฝ้าระวังไม่ให้ยาเสพติดแพร่ระบาดเข้าถึงเด็กและเยาวชนทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา โดยผ่านกลุ่ม/ชมรม/องค์กรเยาวชน/เครือข่ายเยาวชน

(๗) ส่งเสริมให้เยาวชนมีเป้าหมายชีวิต เห็นคุณค่าของตนเอง ครอบครัวยุคใหม่ จิตอาสา/จิตสาธารณะ เห็นแก่ส่วนรวม โดยจัดกิจกรรมทางเลือก กิจกรรมพัฒนาทักษะทางอาชีพ กิจกรรมจิตอาสา กิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆ

(๘) ส่งเสริมกิจกรรมที่สามารถปรับเปลี่ยนเด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงรวมทั้งจัดพื้นที่สร้างสรรค์เชิงบวกสำหรับเด็กและเยาวชน

กลุ่มนิสิต นักศึกษา โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ส่งเสริมกิจกรรมสร้างความตระหนักถึงโทษพิษภัย/ความรุนแรงของปัญหายาเสพติดและวิธีป้องกันตนเองจากปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาและแหล่งมั่วสุมภายนอกสถานศึกษา

(๒) ส่งเสริมเครือข่ายเยาวชนในระดับอุดมศึกษาในการจัดกิจกรรมป้องกันและเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดในสถาบันการศึกษาและรอบพื้นที่

(๓) ให้ความรู้และสร้างความตระหนักแก่นักศึกษาให้มีจิตสำนึกสาธารณะเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันสอดส่องเฝ้าระวังไม่ใหยาเสพติดแพร่ระบาด

๑.๓.๒ กลุ่มวัยรุ่นนอกสถานศึกษา มุ่งสร้างภูมิคุ้มกันในเยาวชนผ่านกิจกรรมอาสา และสร้างการเรียนรู้เชิงป้องกันให้กับครอบครัวกลุ่มเสี่ยง สร้างแรงจูงใจในชีวิต โดยกระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย) รับผิดชอบดำเนินการ ดังนี้

(๑) สำรวจและค้นหาเยาวชนกลุ่มเสี่ยงนอกสถานศึกษา และชักจูง ทำความเข้าใจกับผู้ปกครองและนำเยาวชนเข้ารับการอบรมฯ

(๒) ป้องกันยาเสพติดในเยาวชนกลุ่มเสี่ยงนอกสถานศึกษา ด้วยแนวคิดเปลี่ยนกลุ่มเสี่ยงให้เป็นพลัง โดยจัดอบรมหลักสูตรเยาวชนอาสาสมัครรักษาดินแดนต้านภัยยาเสพติด (ยอส.) เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดและพัฒนาทักษะการเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการบริการสังคมและชุมชน

(๓) นำเยาวชนอาสาสมัครรักษาดินแดนต้านภัยยาเสพติด (ยอส.) ที่ผ่านการอบรมในปีงบประมาณที่ผ่านมาและปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ปฏิบัติภารกิจช่วยเหลือเจ้าหน้าที่/อาสาสมัครรักษาดินแดน (อส.) ในการปฏิบัติงานบริการสังคมและชุมชน

(๔) ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเด็กและเยาวชนนอกสถานศึกษาที่มีพฤติกรรมเสี่ยงให้เป็นผู้มีเป้าหมายในชีวิต และหันมาเป็นเยาวชนอาสาเพื่อเป็นพลังในการพัฒนาสร้างสรรค์ชุมชน และท้องถิ่นของตน

(๕) สร้างความตระหนักและให้ความรู้แก่ครอบครัวของเยาวชนกลุ่มเสี่ยง ครอบครัวที่มีผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด รวมถึงส่งเสริมให้มีกิจกรรม/ระบบป้องกันให้คำแนะนำและประคับประคองดูแลช่วยเหลือครอบครัวที่มีปัญหาเกี่ยวข้องกับยาเสพติด และครอบครัวผู้ผ่านการบำบัดรักษา

๑.๔ กลุ่มผู้ใช้แรงงานและสถานประกอบการ โดยกระทรวงแรงงาน รับผิดชอบดำเนินการ ดังนี้

๑.๔.๑ ส่งเสริมให้สถานประกอบกิจการมีระบบการจัดการด้านยาเสพติดในสถานประกอบกิจการตามเกณฑ์โรงงานสีขาว และมาตรฐานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบกิจการ

๑.๔.๒ สำรวจตรวจสอบมาตรฐานสถานประกอบกิจการที่ผ่านระบบป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดอย่างต่อเนื่อง

๑.๔.๓ ให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดแก่นายจ้าง/ลูกจ้าง รวมทั้งให้ความรู้เรื่องโทษพิษภัยยาเสพติด โดยเฉพาะแก่ลูกจ้าง/ผู้ใช้แรงงานที่มีความเสี่ยงสูง/แรงงานต่างด้าว รวมทั้งการให้โอกาสแก่ผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูในสถานประกอบกิจการ

๑.๔.๔ ปรับกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับสถานประกอบกิจการในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ให้สอดคล้องและเอื้อต่อการดำเนินการป้องกันยาเสพติดในสถานประกอบกิจการ

๑.๔.๕ สนับสนุนการดำเนินงานโครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด TO BE NUMBER ONE ในสถานประกอบกิจการ

๒. รณรงค์ ประชาสัมพันธ์เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยสำนักงาน ป.ป.ส. และกระทรวงมหาดไทย รับผิดชอบดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ จัดชุดรณรงค์ป้องกันยาเสพติดแบบเคลื่อนที่ของแต่ละจังหวัด/อำเภอ

๒.๒ สนับสนุนชุดรณรงค์ป้องกันยาเสพติดแบบเคลื่อนที่ในการสร้างภูมิคุ้มกันในพื้นที่เป้าหมาย

๒.๓ สนับสนุนกำนันผู้ใหญ่บ้านในการรณรงค์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน

๒.๔ ร่วมปฏิบัติการในชุดรณรงค์ป้องกันยาเสพติดแบบเคลื่อนที่ โดยดำเนินการรณรงค์เพื่อเผยแพร่ความรู้เรื่องโทษพิษภัยยาเสพติด สร้างความตระหนักให้เกิดความตื่นตัวในการร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ที่มีปัญหาทั้งในชุมชน สถานศึกษา และสถานประกอบการ

๒.๕ พัฒนาและผลิตสื่อรณรงค์ป้องกันยาเสพติดแบบเคลื่อนที่ รวมทั้งรณรงค์ผ่านสื่อรูปแบบอื่น ๆ

หน่วยงานรับผิดชอบ

๑. หน่วยงานหลัก

กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา)

กระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง กรมการพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น)

กระทรวงแรงงาน (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน กรมการจัดหางาน)

๒. หน่วยงานสนับสนุน

กระทรวงยุติธรรม (สำนักงาน ป.ป.ส.)

กระทรวงกลาโหม (กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ)

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และ ผู้สูงอายุ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ)

กระทรวงแรงงาน (กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน สำนักงานประกันสังคม)

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

สำนักนายกรัฐมนตรี (กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร กรมประชาสัมพันธ์)

กระทรวงวัฒนธรรม (กรมการศาสนา)
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
กระทรวงวัฒนธรรม (สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม กรมส่งเสริมวัฒนธรรม สถาบันบัณฑิต
พัฒนศิลป์)
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (สถาบันการพลศึกษา)
กรุงเทพมหานคร (สำนักการศึกษา)

ตัวชี้วัด

๑. ป้องกันการเสพยาเสพติดรายใหม่ไม่ให้เกิดขึ้นเกินกว่า ร้อยละ ๑๐
๒. ร้อยละ ๘๐ ของจำนวนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วประเทศได้รับเครื่องมือการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด
๓. ร้อยละ ๘๐ ของเด็กและเยาวชนก่อนวัยเสี่ยงจำนวน ๔,๘๐๐,๐๐๐ คนในโรงเรียนทุกแห่งทั่วประเทศที่มีการจัดการเรียนการสอนทุกแห่งทั้งสังกัดภาครัฐและเอกชนทั่วประเทศได้รับการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด
๔. ร้อยละ ๘๐ ของจำนวนสถานศึกษาขยายโอกาส มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษาทุกแห่งทั่วประเทศมีการส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การแก้ไขปัญหายุสเพผู้ติดยาเสพติด

เป้าหมายยุทธศาสตร์

ลดจำนวนของยุสเพผู้ติดยาเสพติดในพื้นที่ โดยนำยุสเพยาเสพติดเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาที่มีมาตรฐานและมีความเหมาะสมกับยุสเพผู้ติดยา โดย

๑. นำยุสเพผู้ติดยาเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาทุกระบบให้ได้จำนวน ๒๒๐,๐๐๐ คน โดยจำแนกเป็น
ระบบสมัครใจ สถานพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข ๔๔,๘๐๐ คน
กระทรวงมหาดไทย (ค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม) ๕๗,๐๐๐ คน
ระบบบังคับบำบัด กรมคุมประพฤติ ๑๐๐,๐๐๐ คน
ระบบต้องโทษ กรมราชทัณฑ์ ๑๕,๐๐๐ คน
กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ๓,๒๐๐ คน

๒. พัฒนามาตรฐานกระบวนการคัดกรอง การบำบัดทุกระบบ ทุกขั้นตอน

จุดเน้นการดำเนินงาน

มุ่งเน้นการดำเนินงานในเชิงคุณภาพ และการนำยุสเพยาเสพติดเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาในระบบสมัครใจเป็นอันดับแรก ตามแนวทางประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๑๐๘/๒๕๕๗ การปรับปรุงมาตรฐานการบำบัดรักษาทุกระบบ

มาตรการและแนวทางการดำเนินงาน

๑. การค้นหายุสเพผู้ติดยาเสพติด

- ๑.๑ ปรับทัศนคติของยุสเพผู้ติดยาเกี่ยวกับการใช้ยาเสพติดให้เห็นผลกระทบของการใช้ยาเสพติดในระยะเวลานานจะทำให้เป็นโรคสมองติดยาจำเป็นต้องเข้าสู่การบำบัดฟื้นฟู

๑.๒ ปรับทัศนคติของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ที่เห็นว่าการมีบุตรหลานใช้ยาเสพติดเป็นสิ่งที่น่าอับอายและมักจะปกปิดข้อมูล ให้เข้าใจถึงอาการของโรคสมองติดยาเสพติด และหลักการปฏิบัติในกรณีบุตรหลานใช้ยาเสพติดและการดูแลภายหลังการบำบัดฟื้นฟู โดยให้พ่อแม่ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในขั้นตอนการบำบัดฟื้นฟู

๑.๓ ปรับทัศนคติของสถานศึกษาที่เห็นว่าการมีนักเรียนที่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดจะทำให้เกิดความเสื่อมเสีย และมักจะปกปิดข้อมูล หรือไม่ดำเนินการต่อปัญหา หรือไล่ออก จึงต้องรณรงค์ให้ความรู้ความเข้าใจและให้โอกาสในกรณีที่นักเรียนติดยาเสพติดโดยกระทรวงศึกษาธิการ

๑.๔ ปรับทัศนคติของสถานประกอบการที่มีพนักงานที่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อให้นำเข้าสู่การบำบัดรักษา หรือหาสาเหตุและแก้ไขปัญหายาโดยสถานประกอบการ

๑.๕ รณรงค์ค้นหาผู้เสพยาเสพติดในชุมชนโดยกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สถานประกอบการโดยนายจ้าง ครอบครัวยุติธรรม พ่อ แม่ ผู้ปกครอง และชักจูงให้สมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษา

๑.๖ การค้นหาผู้เสพยาเสพติดโดยการสุ่มตรวจค้นในพื้นที่แพร่ระบาด กลุ่มเป้าหมายที่เสี่ยงเพื่อชักจูงให้ยินยอมเข้ารับการบำบัดรักษา หรือการจับกุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

๒. การคัดกรองผู้เสพยาเสพติด

การนำผู้เสพยาเสพติดเข้ารับการบำบัดรักษาแบบสมัครใจสามารถดำเนินการโดยอาศัยประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๑๐๘/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ เรื่องการปฏิบัติต่อผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อเข้าสู่การบำบัดฟื้นฟูและการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู โดยผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศจัดตั้งศูนย์คัดกรองของจังหวัด โดยมีองค์ประกอบที่มีหัวหน้าศูนย์คัดกรอง ทีมคัดกรองเจ้าหน้าที่ เมื่อพบผู้เสพยาเสพติดที่ผลการตรวจปัสสาวะพบว่ามีสารเสพติด และยินยอมที่จะเข้ารับการบำบัด ต้องได้รับการคัดกรองเบื้องต้น และต้องแจ้งผลการคัดกรองพร้อมบันทึกข้อมูลกำหนดวันนัดหมาย เพื่อให้ผู้เสพยาเสพติดเข้ารับการบำบัดฟื้นฟู โดยผู้เสพยาเสพติดให้เข้าค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ผู้ติดยาหนัก ผู้เสพยาเสพติดที่มีโรคแทรกซ้อนทางกายหรือจิตเวชให้ส่งต่อเข้ารับการบำบัดรักษาในสถานพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

๓. การพัฒนามาตรฐานการบำบัดรักษา

๓.๑ พัฒนาการคัดกรองเพื่อจำแนกสภาพการเสพติด ประกอบด้วย

๓.๑.๑ พัฒนามาตรฐานและศักยภาพบุคลากรด้านการคัดกรอง ด้านการบำบัดฟื้นฟูแบบค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสำหรับกลุ่มผู้เสพยาเนื่องจากผู้เสพยาเป็นกลุ่มที่ยังมีโอกาส ลด ละเลิกจากยาเสพติดได้หากได้รับการปรับเปลี่ยนความคิดและพฤติกรรมและการติดตามดูแลต่อเนื่องด้วยความเข้าใจและให้โอกาส

๓.๑.๒ การพัฒนาเครื่องมือการคัดกรอง แบบประเมินต่างๆ

๓.๑.๓ การพัฒนากลไกการคัดกรองระดับจังหวัดหรืออำเภอศูนย์เพื่อการคัดกรองผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟู เพื่อจำแนกผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟู การส่งต่อผู้เข้ารับการบำบัดไปยังสถานบำบัดที่เหมาะสมและเป็นไปตามมาตรฐานที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด เช่น การบำบัดรักษาในระบบสมัครใจโดยชุมชนบำบัด ค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ใช้ระยะเวลาที่เหมาะสม การบำบัดโดยสถานพยาบาล หรือการบำบัดโดยสถานพยาบาลเฉพาะทางในกรณีเป็นผู้ที่เกินขีดความสามารถที่ระบบของสถานพยาบาลทั่วไปจะดูแล

๓.๒ พัฒนามาตรฐานการบำบัดฟื้นฟูให้มีคุณภาพ โดยพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการบำบัดฟื้นฟูในระบบสมัครใจ ค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ค่ายในระบบบังคับบำบัด และการบำบัดฟื้นฟูเพื่อปรับพฤติกรรม ดังนี้

๓.๒.๑ พัฒนาศักยภาพของผู้ให้บริการบำบัดฟื้นฟู บุคลากร ให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในกระบวนการบำบัดรักษาฟื้นฟูผู้เสพยาเสพติด

๓.๒.๒ พัฒนาโปรแกรมบำบัดฟื้นฟูฯ ให้มีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เสพยาเสพติด และเน้น ความสำเร็จของการบำบัดคือ มีทัศนคติที่จะไม่กลับไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดเมื่อกลับสู่ชุมชน

๓.๒.๓ พัฒนาสถานที่รองรับทั้งในระบบงานสาธารณสุข และระบบงานของกรมคุมประพฤติ โดยพิจารณาจัดหาให้มีการกระจายตัวที่ครอบคลุมสภาพการแพร่ระบาดในแต่ละพื้นที่

๓.๒.๔ พัฒนามาตรฐานการบำบัดผู้เสพยาเสพติดอย่างมีคุณภาพ โดยมอบหมายสาธารณสุขจังหวัด ในการกำกับมาตรฐานการบำบัดฟื้นฟูฯ และมาตรฐานของสถานที่บำบัด

๓.๒.๕ การประเมินเพื่อรองรับเป็นผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู การสอบถามข้อมูลเพื่อการติดตาม และผู้ประสงค์ได้รับความช่วยเหลือเมื่อสิ้นสุดโปรแกรมบำบัด และสามารถส่งต่อข้อมูลให้กับหน่วยงานที่รับผิดชอบ เพื่อให้ความช่วยเหลือในขั้นตอนของการติดตามได้ เป็นต้น

๓.๒.๖ การนิเทศ ติดตาม และประเมินการดำเนินงานตามมาตรฐาน

๓.๓ พัฒนาระบบข้อมูลผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟู ให้มีความสมบูรณ์ รองรับปฏิบัติการตามประกาศ คณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๑๐๘/๒๕๕๗ และเพื่อใช้ประโยชน์ในการคัดกรอง ส่งต่อเข้ารับการบำบัดฟื้นฟู การติดตาม ดูแลช่วยเหลือให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ และเป็นฐานข้อมูลในการตรวจสอบการคงอยู่ในระบบการ บำบัดฟื้นฟูและจำนวนครั้งที่ได้รับการบำบัดฟื้นฟูโดยกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย สำนักงาน ป.ป.ส.

๔. การบำบัดรักษา

๔.๑ บำบัดรักษาในระบบสมัครใจ ตามระดับความรุนแรงของการเสพติดและการส่งต่อที่มีคุณภาพ โดยกระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงมหาดไทย

๔.๑.๑ ผู้เสพยาให้บำบัดฟื้นฟูรูปแบบค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

๔.๑.๒ ผู้ติดและผู้ติดยรุนแรงให้ส่งต่อเข้าบำบัดฟื้นฟูในสถานพยาบาลของกระทรวงสาธารณสุข หรือกรุงเทพมหานคร

๔.๒ บำบัดรักษาในระบบบังคับบำบัด โดยกรมคุมประพฤติ

๔.๒.๑ พัฒนาระบบการตรวจพิสูจน์ โดยการจัดโปรแกรมอบรมให้ความรู้สำหรับผู้ที่ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว (ประกันตัว) ในระหว่างรอการตรวจพิสูจน์ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมเบื้องต้น รวมถึง จัดทำโครงการนำร่องการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมก่อนเข้ารับการฟื้นฟูฯ สำหรับผู้ที่ถูกควบคุมตัวระหว่างรอ ตรวจพิสูจน์ในลักษณะเช่นเดียวกับโครงการนำร่องที่เรือนจำกลางคลองเปรม

๔.๒.๒ บำบัดโดยเน้นการฟื้นฟูฯ แบบควบคุมตัวเป็นหลัก และกำกับการดำเนินงานให้เป็นไป อย่างมีคุณภาพ รวมถึงการสำรวจความต้องการความช่วยเหลือภายหลังผ่านการฟื้นฟูฯ ตลอดจนการเตรียมความพร้อมก่อนกลับสู่สังคม โดยเน้นการป้องกันการกลับไปเสพติดซ้ำ

๔.๓ บำบัดรักษาในระบบต้องโทษ โดยกรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน โดยเพิ่ม ประสิทธิภาพการบำบัดรักษาในระบบต้องโทษ และเน้นกระบวนการเตรียมความพร้อมก่อนกลับสู่สังคม รวมทั้ง ประสานข้อมูลเพื่อการติดตามผลกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ

หน่วยงานรับผิดชอบ

๑. หน่วยงานหลัก

กระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรมการแพทย์ กรมสุขภาพจิต)
กระทรวงยุติธรรม (กรมคุมประพฤติ กรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน)

๒. หน่วยงานสนับสนุน

กระทรวงยุติธรรม (สำนักงาน ป.ป.ส.)
กระทรวงกลาโหม (กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ)
กระทรวงสาธารณสุข (กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ)
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
องค์กรศาสนา
ภาคเอกชน ภาคประชาชน

ตัวชี้วัด

๑. จำนวนผู้เสพผู้ติดเข้ารับการบำบัดรักษาตามเป้าหมาย

๒. สัดส่วนของผู้เข้ารับการบำบัดรักษาในระบบสมัครใจไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ ของผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูทั้งหมด

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การสร้างและพัฒนาระบบรองรับการคืนคนดีให้สังคม

เป้าหมายยุทธศาสตร์

การติดตามดูแลให้ความช่วยเหลือ เพื่อพัฒนาผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูให้สามารถกลับมาดำรงชีวิตได้ตามปกติ และไม่หวนกลับไปใช้ยาเสพติดซ้ำ โดยดำเนินการติดตามผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูฯ ทุกระบบของปี ๒๕๕๗ และ ๒๕๕๘ ให้ได้อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของจำนวน ๒๓๐,๐๐๐ คน และดูแลให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสมแก่ผู้ประสงค์ขอรับความช่วยเหลือทุกคน โดยกำหนดเป้าหมายอย่างน้อย ๗๐,๐๐๐ คน

จุดเน้นการดำเนินงาน

การติดตามผู้ผ่านการบำบัด การช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดรักษาในทุกระบบให้สามารถกลับมาดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๐๘/๒๕๕๗

มาตรการและแนวทางการดำเนินงาน

๑. การติดตามผู้ผ่านการบำบัด

๑.๑ พัฒนาระบบการติดตามผู้ผ่านการบำบัดรักษา โดย

๑.๑.๑ พัฒนากลไกการติดตามในพื้นที่ โดยใช้กลไกกำนันผู้ใหญ่บ้าน และเน้นการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนเป็นหลักในการติดตามดูแลช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดรักษา โดยกระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานหลัก

๑.๑.๒ พัฒนาระบบข้อมูลและส่งต่อข้อมูลผู้ผ่านการบำบัดระหว่างสถานบำบัดกับอำเภอหรือหน่วยงาน

๑.๑.๓ จัดทำคู่มือสนับสนุนการติดตาม ช่วยเหลือ

๑.๑.๔ ปรับทัศนคติของชุมชนที่มองว่าผู้เสพยาเสพติดจะต้องเป็นคนที่ไม่ดี ควรใช้มาตรการทางกฎหมายที่รุนแรง ดังนั้นจึงควรรณรงค์ให้ความรู้ความเข้าใจและให้โอกาสในกรณีที่คนในชุมชนใช้ยาเสพติด

๑.๑.๕ ปรับทัศนคติของเจ้าหน้าที่และฝ่ายบังคับใช้กฎหมาย ให้เจ้าหน้าที่ได้เข้าใจถึงธรรมชาติของโรคสมองติดยา และใช้ดุลพินิจภายใต้กรอบกฎหมายอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม

๑.๑.๖ ติดตามผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูฯ ให้ได้อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของผู้ผ่านการบำบัดฯ รวมถึงดูแลและให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสมแก่ผู้ประสงค์ขอรับความช่วยเหลือในทุกๆ

๑.๑.๗ พัฒนาบุคลากรของภาครัฐและภาคส่วนอื่นๆ ในการติดตาม ดูแล ผู้เสพยาเสพติดในพื้นที่มอบกระทรวงสาธารณสุขชี้แจงและฝึกอบรมให้วิทยากรครู ก ทุกจังหวัด และให้วิทยากรครู ก ไปดำเนินการฝึกอบรมในระดับอำเภอหรือวิทยากรครู ข ให้มีจิตวิทยาในการติดตามผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูฯ และเทคนิคให้คำปรึกษาเบื้องต้น

๑.๑.๘ กำกับและประเมินผลการติดตามผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูฯ ให้เป็นไปตามเป้าหมายอย่างมีคุณภาพ

๑.๑.๙ กลไกในการติดตามผู้ผ่านการบำบัด มอบกระทรวงมหาดไทย และกรุงเทพมหานคร ดำเนินการ ดังนี้

(๑) จัดตั้งศูนย์เพื่อประสานการดูแลช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูฯ ระดับจังหวัดและอำเภอ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นผู้อำนวยการศูนย์ฯ จังหวัด/กรุงเทพมหานคร และนายอำเภอ ผู้อำนวยการสำนักงานเขต เป็นผู้อำนวยการศูนย์ฯ อำเภอ/เขต

(๒) กลไกตาม (๑) ทำหน้าที่ในการติดตามดูแล และอาศัยศักยภาพการเป็นผู้นำท้องถิ่นของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในการเป็นกลไกหลักในการติดตาม ตลอดจนให้ความช่วยเหลือทั้งในด้านการงาน อาชีพ การศึกษา สุขภาพ ฯลฯ เพื่อให้ผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูฯ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รวมถึงดำเนินการรวบรวมจัดทำข้อมูลทะเบียนประวัติผู้ผ่านการบำบัดรักษา และจัดส่งข้อมูลให้กับผู้รับผิดชอบในการติดตามช่วยเหลือในพื้นที่ เพื่อให้ผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูฯ ไปได้ใช้ยาเสพติดซ้ำอีก

(๓) กำหนดให้มีชุดปฏิบัติการระดับตำบล และทีมติดตามในระดับหมู่บ้าน/ชุมชนทำหน้าที่ติดตาม ดูแล ช่วยเหลือ ผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูฯ ตามวงรอบที่กำหนดอย่างน้อย ๔ ครั้ง/ปี

๒. การช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัด

๒.๑ พัฒนาต่อยอดการติดตามไปสู่การช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดรักษาในด้านต่างๆ ตามความจำเป็นของบุคคล เช่น ให้ความช่วยเหลือด้านการพัฒนาทักษะส่วนบุคคล การช่วยเหลือด้านอาชีพ การทำงาน การศึกษา ฯลฯ

๒.๒ ปรับทัศนคติกระตุ้นให้สถานประกอบการเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบสังคมที่สามารถช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัด ซึ่งไม่ควรตั้งข้อปฏิเสธ ควรช่วยเหลือให้มีโอกาสในการทำงานเพื่อคืนคนดีสู่สังคม

๒.๓ จัดวางระบบข้อมูลผู้ผ่านการบำบัดรักษาจากทุกระบบ และส่งต่อข้อมูลไปยังจังหวัดและอำเภอ เพื่อมอบหมายภารกิจให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการติดตาม ดูแล ช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูฯ ตามความเหมาะสมแก่ผู้ประสงค์ขอรับความช่วยเหลือ

๒.๔ พัฒนาระบบการให้ความช่วยเหลือสำหรับผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูฯ ที่ประสงค์รับความช่วยเหลือ โดยการเพิ่มช่องทางการเข้าถึงบริการของหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น การศึกษา การฝึกอาชีพ การจัดหางานหรือ

ทุนสงเคราะห์ รวมทั้งการสนับสนุนให้สถานประกอบกิจการรับผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูเข้าทำงานในสถานประกอบกิจการ

๒.๕ การประสานงานเชิงรุกระหว่างหน่วยงานติดตามช่วยเหลือกับหน่วยงานที่สามารถประสานหรือให้ความช่วยเหลือได้ เช่น กระทรวงแรงงานในเรื่องการผลักดันเข้าสู่ระบบแรงงาน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในเรื่องแหล่งเงินทุนช่วยเหลือ สงเคราะห์ด้านต่าง ๆ กระทรวงศึกษาธิการเรื่องการศึกษาในแต่ละระบบ กระทรวงยุติธรรมในเรื่องแหล่งทุนและการช่วยเหลือเรื่องงานในโครงการเฉพาะกิจ เป็นต้น

๒.๖ กำกับและประเมินผลการช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูให้เป็นไปตามเป้าหมาย

หน่วยงานรับผิดชอบ

๑. หน่วยงานหลัก

กระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรมการแพทย์ กรมสุขภาพจิต)

กระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น)

๒. หน่วยงานสนับสนุน

กระทรวงยุติธรรม (สำนักงาน ป.ป.ส.)

กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา)

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สำนักงานปลัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน)

กระทรวงแรงงาน (สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กรมการจัดหางาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน สำนักงานประกันสังคม)

กระทรวงสาธารณสุข (กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กรมการแพทย์ กรมสุขภาพจิต กรมอนามัย)

สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ภาคเอกชน ภาคประชาชน

ตัวชี้วัด

๑. ร้อยละ ๘๐ ของผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูได้รับการติดตาม

๒. จำนวนผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือตามความประสงค์

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : การควบคุมตัวยาและผู้ค้ายาเสพติด

เป้าหมายยุทธศาสตร์

๑. ควบคุมการลักลอบลำเลียงและนำเข้ายาเสพติด

- ชายแดนจุดตรวจหลัก ๖๙ จุด ใน ๔๑ อำเภอ ๑๖ จังหวัด
- ชายแดนจุดตรวจรอง ๑๒๑ จุด ใน ๕๑ อำเภอ ๑๙ จังหวัด

- ตอนในจุดตรวจหลัก ๖๓ จุด ใน ๖๑ อำเภอ ๔๓ จังหวัด
- ตอนในจุดตรวจรอง ๗๕ จุด ๗๔ อำเภอ ๒๖ จังหวัด
- ๒. สกัดกั้นการลำเลียงทางขนส่งโดยสารประจำทาง ๒๐ จุด ในสถานีรถโดยสารของจังหวัด/อำเภอ ชายแดน และจังหวัดที่เป็นจังหวัดสำคัญของการแพร่ระบาดยาเสพติด
- ๓. สกัดกั้นการลำเลียงทางรถไฟสายหลักภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้
- ๔. สกัดกั้นการขนส่งพัสดุภัณฑ์ของหน่วยงานรับจ้างขนส่งและไปรษณีย์ ๒๐ แห่ง ในจังหวัด/อำเภอ ชายแดน และจังหวัดที่เป็นจังหวัดสำคัญของการแพร่ระบาดยาเสพติด
- ๕. สกัดกั้นตามท่าอากาศยานนานาชาติ ๗ แห่ง
- ๖. เสริมสร้างความเข้มแข็งหมู่บ้าน/ชุมชนตามแนวชายแดน ๑,๒๐๐ หมู่บ้าน/ชุมชน
- ๗. จับกุมผู้กระทำความผิดคดีรายสำคัญ ร้อยละ ๒๐ ของคดีที่จับกุมทั้งหมด
- ๘. ร้อยละ ๘๐ ของจำนวนผู้ต้องหาซึ่งเลขาธิการ ป.ป.ส. มีคำสั่งอนุมัติให้จับกุมในความผิดฐานสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือ ต้องได้รับการออกหมายจับโดยศาล
- ๙. ดำเนินการด้านทรัพย์สินตามมาตรการทางกฎหมายต่อผู้ต้องหาคดียาเสพติดรายสำคัญทุกราย
- ๑๐. ลดการผลิตฝิ่นและกัญชาในประเทศ
- ๑๑. ยุติบทบาทการค้าและการแพร่ระบาดยาเสพติดในทุกเรือนจำทุกแห่ง
- ๑๒. ดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดทุกราย

จุดเน้นการดำเนินงาน

เน้นการควบคุม สกัดกั้นยาเสพติด สารตั้งต้น และเคมีภัณฑ์ เข้าสู่ประเทศไทย ตลอดจนปราบปราม ทำลายกลุ่ม เครือข่ายการค้ายาเสพติดในทุกระดับ โดย

- ๑. สืบสวน ปราบปราม ทำลายโครงสร้างวงจรทางการเงิน และขยายผลกลุ่มเครือข่ายการค้ายาเสพติด ในทุกระดับ
- ๒. ยุติพฤติการณ์การค้ายาเสพติดที่มีการสั่งการจากนักค้ายาเสพติดในเรือนจำ
- ๓. สืบสวน ปราบปรามเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด
- ๔. ดำเนินการต่อเรื่องร้องเรียนของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด
- ๕. สกัดกั้นยาเสพติดชายแดนพื้นที่ภาคเหนือ และพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- ๖. ดำเนินมาตรการทางด้านทรัพย์สินเชิงคุณภาพตามประกาศ คสช.ที่ ๑๑๖/๒๕๕๗ และขยาย มาตรการทางด้านทรัพย์สินไปยังกฎหมายอื่นๆให้มากยิ่งขึ้น ทั้งกฎหมาย ปปง. กฎหมายบังคับโทษปรับ และ กฎหมายสรรพากร

มาตรการและแนวทางการดำเนินงาน

๑. สกัดกั้นการนำเข้ายาเสพติด การนำออกเคมีภัณฑ์ และสารตั้งต้น โดยการบูรณาการหน่วยงานร่วม สกัดกั้นทุกหน่วย เพื่อควบคุมการลักลอบลำเลียง และนำเข้ายาเสพติดทางชายแดน จนถึงเส้นทางคมนาคม และระบบขนส่งที่เข้าสู่พื้นที่ตอนใน โดย

- ๑.๑ สกัดกั้นและปราบปรามยาเสพติด โดยกองกำลังป้องกันชายแดนทั้งทางบก ทางน้ำ ชายฝั่งทะเล และเกาะแก่ง

(๑) ใช้กองกำลังป้องกันชายแดนทั้งทางบกและทางทะเล โดยกองทัพไทย และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ตำรวจ ฝ่ายปกครอง เพื่อสกัดกั้นการลักลอบนำเข้าและส่งออกยาเสพติด เคมีภัณฑ์ และสารตั้งต้น

(๒) จัดตั้งชุดปฏิบัติการสกัดกั้นยาเสพติดเพื่อปฏิบัติการลาดตระเวนตามแนวชายแดนที่เป็นพื้นที่นำเข้าและส่งออกยาเสพติด เคมีภัณฑ์ และสารตั้งต้น และอุปกรณ์การผลิตยาเสพติด

(๓) จัดตั้งชุดปฏิบัติการข่าวเพื่อสืบสวนหาข่าวเกี่ยวกับการค้ายาเสพติดและติดตามการเคลื่อนไหวของนักค้ายาเสพติดตามแนวชายแดน

๑.๒ เสริมสร้างศักยภาพในการสกัดกั้นยาเสพติดด้วยเทคโนโลยีและเครื่องมือที่ทันสมัย โดย

(๑) เพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของศูนย์อำนวยการสกัดกั้นชายแดนฯ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยสนับสนุนเครื่องมือที่ทันสมัย เช่น เครื่องมือเฝ้าตรวจตามแนวชายแดน กล้อง CCTV

(๒) บูรณาการการใช้เทคโนโลยี เพื่อการสืบสวนขยายผลในจุดตรวจ/จุดสกัดที่มุ่งเน้นพิเศษ

๑.๓ พัฒนาประสิทธิภาพจุดตรวจจุดสกัดบริเวณพื้นที่ตอนใน โดยสนับสนุนข้อมูลทางการข่าว อุปกรณ์เทคโนโลยีประจำด่านตรวจ และพัฒนาทักษะบุคลากร

๑.๔ สกัดกั้นยาเสพติดตามเส้นทางคมนาคมที่เป็นเส้นทางผ่านของการลำเลียงยาเสพติด โดยบูรณาการการตั้งด่านถาวร จุดผ่านแดนถาวร จุดผ่อนปรน จุดตรวจจุดสกัดที่อยู่ในเส้นทางคมนาคมสายหลัก และสายรอง รวมทั้งการดำเนินการตั้งจุดตรวจโดยปรับเปลี่ยนหัวเวลายตามสถานการณ์และข้อมูลการข่าวที่เหมาะสม

๑.๕ จัดตั้งชุดสืบสวนขยายผลในระดับกองบัญชาการตำรวจภูธรภาคและกองทัพบก ในลักษณะชุดเคลื่อนที่เร็ว และมีการฝึกในการสืบสวน ติดตามความเคลื่อนไหว จับกุม ขยายผล และใช้เทคโนโลยีด้านการสืบสวนให้เกิดประสิทธิภาพ

๑.๖ พัฒนาระบบการควบคุมสกัดกั้นการลักลอบลำเลียงยาเสพติดผ่านระบบการคมนาคมขนส่งและระบบโลจิสติกส์ (Border Logistics) โดยเฉพาะการสกัดกั้นยาเสพติดที่มาจากการข้ามแดนของบุคคลและยานพาหนะ

๑.๗ ตรวจสอบการนำเข้ายาเสพติดแฝงกับระบบขนส่งทุกประเภท อาทิเช่น สถานีขนส่งผู้โดยสาร จุดพักรถประจำทาง รวมทั้งมาตรการตรวจสอบการขนส่งพัสดุภัณฑ์ ฯลฯ โดย

(๑) ใช้มาตรการสกัดกั้นยาเสพติดตามสถานีขนส่งรถโดยสารประจำทาง โดยมอบหมายให้กระทรวงคมนาคม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงาน ป.ป.ส. และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นผู้รับผิดชอบหลัก และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นหน่วยสนับสนุน

(๒) นำเทคโนโลยีเครื่อง X-Ray ตรวจสอบสิ่งของและสัมภาระมาประยุกต์ใช้ในการตรวจสอบสิ่งของและสัมภาระต้องสงสัยเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้โดยสารสถานีขนส่งรถโดยสารประจำทาง ผู้โดยสารสถานีรถไฟสายหลัก รวมถึงตรวจสอบการขนส่งพัสดุภัณฑ์ในแต่ละที่ทำการรับ-ส่ง

(๓) ให้ สำนักงาน ป.ป.ส. เป็นเจ้าภาพหลักในการออกแผนตรวจค้นพัสดุภัณฑ์ทางไปรษณีย์ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๔) ให้ สำนักงาน ป.ป.ส. เป็นเจ้าภาพหลักในการออกแผนร่วมกับกองบังคับการตำรวจรถไฟ เพื่อตรวจค้นเส้นทางรถไฟสายหลัก และประสานงานกับตำรวจรถไฟเพื่อสุ่มตรวจในการปราบปรามและป้องกันผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

(๕) จัดระบบวิธีการ มาตรการในการตรวจสอบข้อมูลบุคคลที่ขึ้นและลำเลียงยาเสพติดมากับรถโดยสารประจำทางหรือรถไฟ เพื่อแยกผู้โดยสารที่มีฐานข้อมูลที่เคยถูกจับกุมหรือเกี่ยวข้องกับยาเสพติดออกจากผู้โดยสารทั่วไป ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการตรวจสอบข้อมูลและปฏิบัติการตรวจค้นได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๑.๘ สกัดกั้นยาเสพติด ณ ด่านศุลกากร ท่าอากาศยานนานาชาติ และท่าเรือระหว่างประเทศ โดย

(๑) เพิ่มความเข้มงวดในการตรวจค้นการลักลอบนำเข้าและส่งออกยาเสพติด เคมีภัณฑ์ สารตั้งต้น ณ ด่านศุลกากร ท่าอากาศยานนานาชาติ และท่าเทียบเรือระหว่างประเทศ

(๒) ประสานงานด้านการข่าวระหว่างประเทศและจัดทำระบบข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการลักลอบนำเข้าและส่งออกยาเสพติดระหว่างประเทศ

(๓) จัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ทันสมัยเพื่อช่วยในการตรวจค้นยาเสพติด

(๔) ฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการซุกซ่อนยาเสพติด และตัวยาเสพติดชนิดต่างๆ ให้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

(๕) การสกัดกั้นยาเสพติดตามท่าอากาศยานนานาชาติ ให้กรมศุลกากรเป็นเจ้าภาพหลัก โดยให้ดำเนินการภายใต้โครงการ ASEAN Airport Interdiction Task Force (AAITF) เพื่อมุ่งหมายให้มีความร่วมมือด้านการปราบปรามยาเสพติดระหว่างท่าอากาศยานนานาชาติในกลุ่มประเทศอาเซียน

๑.๙ เสริมสร้างความเข้มแข็งหมู่บ้าน/ชุมชนตามแนวชายแดน เพื่อเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดในระดับพื้นที่จำนวน ๑,๒๐๐ หมู่บ้าน/ชุมชน ใน ๘๖ อำเภอ ๒๘ จังหวัด โดย

(๑) รณรงค์ปฏิบัติการจิตวิทยาและประชาสัมพันธ์ โดยมีกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรเป็นผู้รับผิดชอบ

(๒) จัดตั้งชุดพัฒนาสัมพันธ์มวลชนเพื่อปฏิบัติงานมวลชนชายแดน ปรับทัศนคติและพฤติกรรมของผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในพื้นที่

(๓) รณรงค์ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างจิตสำนึกในการเป็นพลเมืองดีและมีความรับผิดชอบต่อสังคม และสร้างกระแสต่อต้านยาเสพติดให้เกิดขึ้นในหมู่บ้าน/ชุมชน

๑.๑๐ ให้มีกลไกคณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการการสกัดกั้นยาเสพติดอย่างบูรณาการ ทั้งในระดับส่วนกลางและระดับภาค และให้เพิ่มหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงาน ปปง. สำนักงาน ป.ป.ท. และกรมสรรพากร เป็นหน่วยงานประสานการเชื่อมต่อการสกัดกั้นยาเสพติดอย่างบูรณาการ

๒. สืบสวน ปราบปราม ทำลายโครงสร้างการค้า และกลุ่มเครือข่ายการค้ายาเสพติดในทุกระดับ โดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยตรวจสอบทางการเงิน ดังนี้

๒.๑ ให้มีการปฏิบัติการในรูปแบบ Task Force มุ่งขยายผลการบังคับใช้กฎหมาย ตามมาตรา ๖ และมาตรา ๘ ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.๒๕๓๔

๒.๒ สืบสวน จับกุม และขยายผลไปสู่การทำลายเครือข่ายนักค้ายาเสพติดทุกระดับ

๒.๓ ตรวจพิสูจน์และวิเคราะห์ตัวยาอย่างบูรณาการ เชื่อมโยงการจับกุมคดีรายสำคัญและการลำเลียงยาเสพติด

๒.๔ สืบสวนทางการเงินของเครือข่ายนักค้ายาเสพติดรายสำคัญ เพื่อขยายผลเครือข่ายและตัดวงจรทางการเงินของกลุ่มค้ายาเสพติดโดยบูรณาการหน่วยงาน ได้แก่ บช.ปส. ปปง. กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงาน

ป.ป.ส. ธนาคารแห่งประเทศไทย กรมสรรพากร ให้มีการจัดตั้งกลไกแบบบูรณาการทั้งระดับภาค/จังหวัดโดยให้จัดตั้งชุดปฏิบัติการสืบสวนทางการเงินในระดับกองบัญชาการระดับภาคและจังหวัด/กองบังคับการ ระดับละ ๑ ชุดปฏิบัติการ และกำหนดเป้าหมายสืบสวนปฏิบัติการระดับละ ๑ เป้าหมาย

๒.๕ปราบปรามนักค้ายาเสพติดในพื้นที่แพร่ระบาด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำเนินการปราบปรามตามข้อร้องเรียนของประชาชน

๒.๖ พัฒนาศักยภาพและสร้างบุคลากรให้เพียงพอต่อการสืบสวนเครือข่ายการค้ายาเสพติดในทุกระดับ

๓. ตรวจสอบ ยึดอายัดทรัพย์สินเชิงคุณภาพ โดยดำเนินการทางกฎหมายและมาตรการทางทรัพย์สินต่อผู้ต้องหายาเสพติด โดยเฉพาะรายสำคัญ โดย

๓.๑ ยึดอายัดทรัพย์สิน ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.๒๕๓๔ และประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติในเชิงคุณภาพ

๓.๒ บูรณาการกฎหมาย โดยใช้มาตรการตรวจสอบทรัพย์สิน ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร เพื่อตรวจสอบ กีดกัน ให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินของกลุ่มและเครือข่ายการค้ายาเสพติด โดยมีการประสานข้อมูลเพื่อการตรวจสอบระหว่างหน่วยงาน ได้แก่ สำนักงาน ปปง. กรมสรรพากร สำนักงาน ป.ป.ส. สตช. เป็นต้น

๓.๓ จัดอบรมให้ความรู้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรการทางด้านทรัพย์สิน ทั้งในระดับส่วนกลาง ระดับภาค และระดับจังหวัด

๔. พัฒนางานข่าวกรองยาเสพติด สามารถเชื่อมโยงงานข่าวในทุกมิติได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสำนักงาน ป.ป.ส. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงกลาโหม ดังนี้

๔.๑ บูรณาการงานข่าวร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามยาเสพติด เพื่อรวบรวมข้อมูลข่าวสารภายนอกประเทศและภายในประเทศ

๔.๒ จัดระบบข้อมูลข่าวสารยาเสพติด ให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถใช้ร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ บนฐานเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการทำงาน

๔.๓ เสริมสร้างความรู้ ทักษะ และขีดความสามารถในด้านการข่าวให้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

๕. ดำเนินการกับเรื่องร้องเรียนของประชาชน

๕.๑ รับเรื่องร้องเรียนของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ผ่านทางสายด่วนสำนักงาน ป.ป.ส. ๑๓๘๖ ตู้ ปณ. ๑๒๓ อินเทอร์เน็ต ประชาชนแจ้งข่าวด้วยตนเอง และศูนย์ดำรงธรรมของกระทรวงมหาดไทย

๕.๒ ให้สำนักงาน ป.ป.ส. และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตรวจสอบข้อมูลบุคคลที่ถูกร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในเบื้องต้น และมอบหมายให้ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด (ศอ.ปส.จ.) เป็นหน่วยงานบูรณาการการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนดังกล่าว

๕.๓ ปฏิบัติการปิดล้อมตรวจค้นยาเสพติดหมู่บ้าน/ชุมชน หรือพื้นที่เสี่ยง ตามเรื่องร้องเรียนดังกล่าว โดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงาน ป.ป.ส. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕.๔ ให้ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด (ศอ.ปส.จ.) รายงานผลการปฏิบัติให้สำนักงาน ป.ป.ส. ทราบ เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๖. ควบคุมพื้นที่ผลิตฝิ่นและกัญชาในประเทศ โดยกองทัพบก สำนักงาน ป.ป.ส. กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดังนี้

๖.๑ พิสูจน์ทราบพื้นที่ปลูกพืชเสพติดในทุกพื้นที่ที่มีการปลูกพืชกัญชา และพื้นที่ปลูกฝิ่นในพื้นที่สูงทางภาคเหนือ

๖.๒ ดำเนินการต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามกระบวนการยุติธรรม

๖.๓ จัดทำแผนปฏิบัติการและการเปิดปฏิบัติการตัดฟันทำลายพืชเสพติดของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กองทัพบกที่ ๓ สำนักงาน ป.ป.ส. กระทรวงมหาดไทย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๖.๔ ดำเนินการตามแผนแม่บทและโครงการพัฒนาทางเลือกบนพื้นที่สูงในประเทศ

๗. ยุติบทบาทการค้าและแก้ไขปัญหายาเสพติดในเรือนจำ โดย

๗.๑ เข้มงวดกวดขันการกระทำความผิดในเรือนจำ เช่น ปิดล้อมตรวจค้น ตรวจปัสสาวะ การป้องกันการเข้าหน้าเข้าตา โดยมอบหมายให้กรมราชทัณฑ์เป็นผู้รับผิดชอบหลัก

๗.๒ คัดแยกนักโทษรายสำคัญที่ยังมีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับยาเสพติดจากเรือนจำทั่วประเทศ มายังเรือนจำความมั่นคงสูงและวางระบบป้องกันและควบคุมการค้ายาเสพติดอย่างมีประสิทธิภาพ โดยกรมราชทัณฑ์ กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส. เป็นผู้รับผิดชอบ

๗.๓ ปฏิบัติการจับกุมตรวจค้นสิ่งของต้องห้ามและโทรศัพท์มือถือแบบบูรณาการ เพื่อหยุดยั้งไม่ให้เกิดการส่งสารจากในเรือนจำทุกเดือน เดือนละ ๑ ครั้ง โดยให้ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด (ศอ.ปส.จ.) เป็นผู้รับผิดชอบหลัก

๗.๔ บูรณาการขยายผลเครือข่ายนักค้ายาเสพติดในเรือนจำ โดยการตั้งชุดขยายผลอย่างถาวรในการสืบสวนเชิงลึกและปฏิบัติการ โดยมอบหมายให้กรมราชทัณฑ์เป็นผู้รับผิดชอบหลัก สำนักงาน ป.ป.ส. กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ท. กรมสอบสวนคดีพิเศษ และสำนักงาน ป.ป.ท. เป็นหน่วยงานสนับสนุน

๗.๕ จัดหาอุปกรณ์ทางเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินการในเรือนจำความมั่นคงสูง (Super Max)

๘. ดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดย

๘.๑ เน้นดำเนินการตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๑๑๒/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด พ.ศ.๒๕๕๒ โดยให้ใช้กลไกคณะกรรมการกลั่นกรองข้อมูลหรือข่าวสารการกระทำผิดที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นประธานกรรมการ และเลขาธิการ ป.ป.ส. เป็นเลขานุการ โดยให้มีหน้าที่หลักในการป้องกันมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด กรณีที่มีการกล่าวหาหรือเรียนเป็นที่สงสัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐคนใดเกี่ยวข้องกับยาเสพติด สืบสวนเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปล่อยปละละเลยและมีพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด และกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ถูกจับกุม

๘.๒ กลไกการรับเรื่องร้องเรียนของเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด มุ่งเน้นช่องทางสายด่วนสำนักงาน ป.ป.ส. ๑๓๘๖ ตู้ ปณ.๑๒๓ สายด่วนสำนักงาน ป.ป.ท. ๑๒๐๖ ศูนย์ดำรงธรรม และศูนย์บริการประชาชน ๑๑๑๑

๘.๓ คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๖๙/๒๕๕๗ ให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐต้องกำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดทุกรูปแบบในส่วนราชการและ

หน่วยงานของรัฐ และให้หัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้าหน่วยงานของรัฐดำเนินการตามอำนาจหน้าที่อย่างเฉียบขาดและรวดเร็ว

หน่วยงานรับผิดชอบ

๑. หน่วยงานหลัก

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

กระทรวงยุติธรรม (สำนักงาน ป.ป.ส. สำนักงาน ป.ป.ท. สำนักงาน ปปง. กรมสอบสวนคดีพิเศษ กรมราชทัณฑ์ กรมบังคับคดี สถาบันนิติวิทยาศาสตร์)

กระทรวงกลาโหม (กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ)

กระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง)

กระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์)

สำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักข่าวกรองแห่งชาติ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร)

กระทรวงการคลัง (กรมศุลกากร กรมสรรพสามิต กรมสรรพากร)

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ไปรษณีย์ไทย)

๒. หน่วยงานสนับสนุน

สำนักงานอัยการสูงสุด

กระทรวงยุติธรรม (กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ)

กระทรวงการต่างประเทศ

กระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น)

ตัวชี้วัด

๑. จับกุมผู้กระทำความผิดคดีร้ายสำคัญ ร้อยละ ๒๐ ของคดีที่จับกุมทั้งหมด

๒. ดำเนินการด้านทรัพย์สินตามมาตรการทางกฎหมายต่อผู้ต้องหาคดียาเสพติดร้ายสำคัญทุกราย

๓. สกัดกั้นปริมาณยาเสพติดให้ได้ร้อยละ ๕๐ ของปริมาณยาเสพติดที่จับกุมได้ทั่วประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศ

เป้าหมายยุทธศาสตร์

แสวงหา เสริมสร้าง และพัฒนาความร่วมมือในการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดกับประเทศเพื่อนบ้านและนานาประเทศตลอดจนองค์การระหว่างประเทศในการแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการสกัดกั้น ปราบปรามยาเสพติดจากต่างประเทศที่เข้าสู่ประเทศไทย และยกระดับบทบาทของประเทศไทยในการเป็นผู้นำประสานงานหลักของการแก้ไขปัญหายาเสพติดในภูมิภาคอาเซียน

จุดเน้นการดำเนินงาน

๑. สร้างความร่วมมือระหว่างประเทศเชิงรุกกับประเทศอาเซียน เพื่อยุติบทบาทของผู้เกี่ยวข้องกับการลักลอบผลิต ค้า และลำเลียงยาเสพติด สารตั้งต้น และเคมีภัณฑ์ระหว่างประเทศ

๒. ผลักดันให้มีการยกระดับการปฏิบัติการร่วมในประเทศสหภาพเมียนมาร์ และสปป.ลาว เพื่อมุ่งไปสู่การปราบปรามทำลายแหล่งผลิตแหล่งเก็บพักการสกัดกั้นสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์

๓. ยกระดับบทบาทของประเทศไทยในการเป็นผู้ประสานงานหลักของการแก้ไขปัญหายาเสพติดในภูมิภาคอาเซียนและขยายบทบาทสนับสนุนในด้านต่างๆให้กับประเทศในกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงผ่านกลไก ASEAN-NARCO

๔. พัฒนาประสิทธิภาพงานข่าวกรองยาเสพติดนอกประเทศให้สามารถเป็นเครื่องมือกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านยาเสพติด

๕. ปฏิบัติตามพันธกรณีข้อตกลงระหว่างประเทศเพื่อลดปัญหายาเสพติด

มาตรการและแนวทางการดำเนินงาน

๑. ผลักดันความร่วมมือตามแผนปฏิบัติการด้านยาเสพติดอาเซียน เพื่อพัฒนาประเทศไทยสู่ความเป็นศูนย์กลางความร่วมมืออาเซียนในการควบคุมปัญหายาเสพติด โดย

๑.๑ พัฒนากลไกบริหารจัดการ ASEAN-NARCO โดยจัดตั้งสำนักงานประสานงานยาเสพติดอาเซียน (ASEAN-NARCO) ให้เป็นศูนย์กลางการประสานการปฏิบัติโดยเฉพาะด้านการปราบปรามและการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารแก่กลุ่มประเทศอาเซียนและองค์การระหว่างประเทศ

๑.๒ พัฒนาความร่วมมือในการควบคุมปัญหายาเสพติด

(๑) ความร่วมมือด้านการปราบปรามการผลิตการค้า ความร่วมมือทางการข่าว ความร่วมมือในการสกัดกั้นยาเสพติดสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ และการตรวจพิสูจน์คุณลักษณะยาเสพติด

(๒) ความร่วมมือด้านป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดและบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด

(๓) ความร่วมมือในโครงการพัฒนาทางเลือกกับประเทศเพื่อนบ้าน การสำรวจพืชเสพติด และการควบคุมพืชเสพติด

(๔) การพัฒนางานวิชาการของภูมิภาคอาเซียนในทุกด้าน

๑.๓ พัฒนาความร่วมมือในการผลักดันเชิงนโยบายในการควบคุมปัญหายาเสพติดในระดับภูมิภาคอาเซียน

๑.๔ พัฒนาบุคลากรด้านความร่วมมือในภูมิภาคอาเซียน และการเป็นศูนย์กลางความร่วมมืออาเซียนในการควบคุมปัญหายาเสพติด

๒. ผลักดัน ความร่วมมือในการปราบปรามการผลิต การค้ายาเสพติด เคมีภัณฑ์และสารตั้งต้น รวมถึงการสร้างสอดคล้องกันทางกฎหมายด้านยาเสพติด และการพัฒนาศักยภาพที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ ผลักดันให้มีปฏิบัติการทำลายแหล่งผลิต แหล่งพักยาเสพติด โดยเฉพาะในพื้นที่ใกล้ชายแดนไทยในประเทศสหภาพเมียนมาร์ และสปป.ลาว

๒.๒ ผลักดันให้มีการสกัดกั้นยาเสพติด เช่น การตั้งด่านสกัดตามเส้นทางหลักที่จะนำยาเสพติดเข้าประเทศไทย

๒.๓ พัฒนาประสิทธิภาพงานข่าวกรองนอกประเทศเพื่อเสริมการปฏิบัติการให้สำเร็จ สามารถสกัดกั้น จับกุมยาเสพติด

๒.๔ ส่งเสริมให้มีการสืบสวนทางการเงินบริเวณการค้าชายแดนและริบทรัพย์สินกลุ่มการค้าสำคัญ

๒.๕ จัดทำโครงการปฏิบัติการร่วมต่างๆ ได้แก่ โครงการปฏิบัติการแม่โขงปลอดภัย (Operation Safe Mekong Phase II) โครงการสกัดกั้นยาเสพติดบริเวณท่าอากาศยาน เป็นต้น

๒.๖ เสริมศักยภาพการปฏิบัติการด้านการปราบปรามยาเสพติด ในเรื่อง

(๑) เสริมศักยภาพด้านชุดปฏิบัติการและปฏิบัติการปราบปรามต่างๆ

(๒) เสริมศักยภาพดำเนินการตรวจพิสูจน์ยาเสพติดทั้งในด้านการอบรมบุคลากรการจัดซื้ออุปกรณ์ในการตรวจพิสูจน์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มาของการผลิตยาเสพติด ฯลฯ

(๓) จัดทำโครงการเสริมศักยภาพและวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อเสริมการปราบปราม

๒.๗ บังคับใช้กฎหมายและประสานความร่วมมือระหว่างประเทศในการดำเนินการข่าวกับชนกลุ่มน้อยที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

(๑) ติดตามสถานการณ์และการเคลื่อนไหวของกองกำลังชนกลุ่มน้อยที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในพื้นที่พม่า

(๒) แลกเปลี่ยนข้อมูลกับประเทศเพื่อนบ้านเกี่ยวกับกองกำลังชนกลุ่มน้อยที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในบริเวณชายแดนของประเทศ และร่วมกันแก้ไขปัญหาร่วมกัน

๓. พัฒนากลไกความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อสนับสนุนการควบคุมยาเสพติดระหว่างประเทศ และเน้นการปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศด้านยาเสพติด

๓.๑ เสริมสร้างความไว้วางใจกับนานาประเทศเพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหายาเสพติดร่วมกัน

๓.๒ ให้ความร่วมมือตามข้อตกลง พันธกิจ และการพัฒนาข้อตกลง บันทึกความเข้าใจระหว่างประเทศเพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานในการควบคุมปัญหายาเสพติดระหว่างประเทศ รวมถึงการส่งเสริมการแสดงผลงานของไทยในเวทีความร่วมมือระหว่างประเทศ

๓.๓ ผลักดันเชิงนโยบายและความร่วมมือ เพื่อมุ่งการควบคุมปัญหายาเสพติดระหว่างประเทศร่วมกัน

๓.๔ พัฒนาศูนย์ข้อมูลเพื่อเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างประเทศด้านยาเสพติด

๔. ประสาน ผลักดันความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการป้องกัน บำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ และการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางวิชาการ

๔.๑ พัฒนาความร่วมมือและสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการป้องกัน เพื่อพัฒนารูปแบบการป้องกันที่มีประสิทธิภาพร่วมกันกับนานาประเทศ

๔.๒ พัฒนาความร่วมมือทางวิชาการและการสร้างมาตรฐานการบำบัดรักษาระหว่างประเทศ

๔.๓ พัฒนาศูนย์ข้อมูลด้านการป้องกันและบำบัดรักษาเพื่อสามารถให้ความร่วมมือกับนานาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

๕. ผลักดันเพื่อขยายการพัฒนาทางเลือก เพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดระหว่างประเทศอย่างยั่งยืน

๕.๑ พัฒนากลไกบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการเผยแพร่แนวทางการพัฒนาทางเลือกของไทยและแนวปฏิบัติสหประชาชาติฯ

๕.๒ เผยแพร่แนวปฏิบัติสหประชาชาติด้านการพัฒนาทางเลือกให้กับนานาประเทศที่สนใจ

๕.๓ พัฒนาบุคลากรด้านการพัฒนาทางเลือกเพื่อสามารถให้ความร่วมมือกับนานาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๔ เสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ประชาชนในพื้นที่เพาะปลูกพืชเสพติดโดย จัดทำโครงการสนับสนุนในการปลูกพืชทดแทนการปลูกพืชเสพติด เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

๖. บริหารจัดการการดำเนินงานความร่วมมือระหว่างประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

๖.๑ จัดทำแผนยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศด้านยาเสพติดระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๕๘-๒๕๖๒)

๖.๒ ติดตามผลการดำเนินงานตามแผน

๖.๓ อำนวยความสะดวกและบริหารจัดการคณะกรรมการความร่วมมือระหว่างประเทศด้านยาเสพติด

๖.๔ จัดประชุมในระดับพหุภาคีเพื่อให้สนับสนุนความร่วมมือหรือโครงการต่างๆ

หน่วยงานรับผิดชอบ

๑. หน่วยงานหลัก

กระทรวงการต่างประเทศ (สำนักงานปลัดกระทรวงการต่างประเทศ กรมองค์การระหว่างประเทศ กรมอาเซียน สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ)

กระทรวงยุติธรรม (สำนักงาน ป.ป.ส.)

กระทรวงกลาโหม (กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ)

กระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง)

กระทรวงสาธารณสุข (กรมการแพทย์)

๒. หน่วยงานสนับสนุน

กระทรวงยุติธรรม (สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม)

กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา)

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)

กระทรวงแรงงาน (สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน)

กระทรวงการคลัง (กรมศุลกากร)

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

สำนักงานกฤษฎีกา (สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร)

ตัวชี้วัด

ร้อยละ ๘๐ ของจำนวนแผนงาน/โครงการตามแผนยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศที่มีการดำเนินการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ : การสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันปัญหายาเสพติด

เป้าหมายยุทธศาสตร์

เพื่อสร้าง ควบคุม และบริหารจัดการสภาพแวดล้อมทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมให้เอื้อต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน

จุดเน้นการดำเนินงาน

๑. เสริมสร้างและพัฒนาพื้นที่หรือกิจกรรมที่ส่งผลต่อการสร้างพฤติกรรมที่ดีหรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด
๒. ทุกจังหวัดมีการควบคุมพื้นที่ ลดเงื่อนไขปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อปัญหายาเสพติด
๓. สร้างสภาพแวดล้อมผ่านกลไกครอบครัวและสังคม เพื่อควบคุม และป้องกันปัญหายาเสพติด
๔. เน้นการควบคุมพื้นที่เสี่ยงต่อยาเสพติดด้วยการจัดระเบียบสังคม โดยส่งเสริมการปฏิบัติงานของชุดจัดระเบียบสังคมเพื่อควบคุมพื้นที่เสี่ยงในเขตเมืองอย่างต่อเนื่อง

มาตรการและแนวทางการดำเนินงาน

๑. ควบคุมพื้นที่เสี่ยง/ปัจจัยเสี่ยง เพิ่มพื้นที่เชิงบวก/ปัจจัยบวก โดยให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงวัฒนธรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รับผิดชอบดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ อำนวยความสะดวกและบูรณาการระบบปฏิบัติและการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาคี รวมทั้งบริหารข้อมูลพื้นที่เสี่ยงและกลุ่มเสี่ยง

๑.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากร องค์ความรู้ และการบริหารจัดการด้านการเฝ้าระวัง และควบคุมปัญหาเชิงพื้นที่

๑.๓ ควบคุมพื้นที่/ปัจจัยเสี่ยง ด้วยการจัดระเบียบสังคม สถานบริการ สถานบันเทิง หอพัก ที่พักอาศัยเชิงพาณิชย์ บ้านเช่า ร้านเกม/อินเทอร์เน็ตและพื้นที่สาธารณะที่เป็นแหล่งมั่วสุมอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งบังคับใช้กฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดระเบียบสังคม

๑.๔ ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างพื้นที่เชิงบวก/พื้นที่สร้างสรรค์ในพื้นที่ชุมชน

๑.๕ พัฒนาสภาพแวดล้อมให้ส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่

๑.๖ ดำเนินการอย่างจริงจังกับสื่อออนไลน์ที่ส่งผลกระทบเชิงลบต่อปัญหายาเสพติด เช่น Website, Facebook, Twitter, Instagram

๒. เพิ่มพื้นที่เชิงบวก ปัจจัยบวก

๒.๑ สืบค้นพื้นที่สร้างสรรค์ในชุมชนเพื่อใช้ในการวางแผนสร้างสรรค์สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการป้องกันปัญหายาเสพติด

๒.๒ ปรับภูมิทัศน์ ปรับสภาพแวดล้อมให้มีความน่าอยู่ สามารถควบคุม ดูแล ตรวจสอบได้ ไม่มีมุมอับสายตา

๒.๓ ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างพื้นที่เชิงบวก/พื้นที่สร้างสรรค์ให้กับเด็ก เยาวชน และประชาชนในพื้นที่

๒.๔ ปรับปรุง พัฒนาสภาพแวดล้อมให้ส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันปัญหายาเสพติด

๒.๕ สร้าง เสริมปัจจัยบวกเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

หน่วยงานรับผิดชอบ

๑. หน่วยงานหลัก

กระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง กรมการพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น)

๒. หน่วยงานสนับสนุน

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และ ผู้สูงอายุ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน)

กระทรวงยุติธรรม (สำนักงาน ป.ป.ส.)

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

กระทรวงวัฒนธรรม (กรมส่งเสริมวัฒนธรรม)

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

กรุงเทพมหานคร

ภาคเอกชน

ภาคประชาสังคม

ตัวชี้วัด

พื้นที่เสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงในทุกจังหวัดลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ : การมีส่วนร่วมภาคประชาชน

เป้าหมายยุทธศาสตร์

๑. ดำเนินการแก้ไขปัญหายาและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับหมู่บ้าน/ชุมชน ที่มีปัญหาระดับมาก ๗,๙๗๖ แห่ง
๒. พัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติดอย่างยั่งยืน
๓. ขยายหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดินใหม่ปี ๒๕๕๘ จำนวน ๙๒๘ แห่ง
๔. สร้างศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินระดับจังหวัดปี ๒๕๕๘ จำนวน ๗๗ แห่ง
๕. สร้างการมีส่วนร่วมภาคประชาชนและภาคีที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๖. สร้างเครือข่ายภาคประชาชนเอาชนะยาเสพติด

จุดเน้นการดำเนินงาน

๑. แก้ไขปัญหายาและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีปัญหาระดับมากในทุกมิติแบบองค์รวม
๒. พัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติดอย่างยั่งยืนไปสู่การเป็นหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน

๓. ยกระดับและพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินเดิมให้ได้มาตรฐานเชิงคุณภาพ
๔. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและภาคีที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรการและแนวทางการดำเนินงาน

๑. เสริมสร้างความเข้มแข็งหมู่บ้าน/ชุมชน โดยกระทรวงมหาดไทยในพื้นที่ทั่วไป และ กอ.รมน.ในพื้นที่ชายแดน

๑.๑ วิเคราะห์ สำรวจ จำแนกสถานะปัญหาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน (๘๑,๙๐๙ แห่ง)

ให้จังหวัด-กทม./สำนักงาน ปปส.ภาค/กทม. ดำเนินการวิเคราะห์ สำรวจ จำแนกสถานะปัญหาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน รวมทั้งสำรวจศักยภาพความพร้อมของหมู่บ้าน/ชุมชนจากระดับพื้นที่

๑.๒ แก้ไขปัญหา เสริมสร้างความเข้มแข็งให้หมู่บ้าน/ชุมชนที่มีปัญหามาก (๗,๙๗๖ แห่ง)

ให้จังหวัด-อำเภอ/กทม.-เขต มอบหมายชุดปฏิบัติการประจำตำบล และผู้ประสานงานหมู่บ้าน/ชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) หรือกรรมการชุมชน และผู้ประสานพลังแผ่นดิน (๒๕ ตาสับปรด) ดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติด และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีปัญหาระดับมาก (๗,๙๗๖ แห่ง) ด้วยกระบวนการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง ๗ ขั้นตอน ประกอบด้วย สืบสภาพชุมชน ประชุมประชาคม รณรงค์ประชาสัมพันธ์ ค้นหาผู้เสพ/ผู้ติด ใช้มาตรการทางสังคม และดำรงความเข้มแข็ง

๑.๓ พัฒนามหาหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติดอย่างยั่งยืน

ให้กลไกการดำเนินงานตามข้อ ๑.๒ ดำเนินการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อเตรียมการไปสู่การคัดเลือกเป็นกองทุนแม่ของแผ่นดิน

๑.๔ เพิ่มประสิทธิภาพชุดปฏิบัติการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

ให้จังหวัดและอำเภอ/กทม. และเขตเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของชุดปฏิบัติการในระดับพื้นที่ เช่น ชุดปฏิบัติการประจำตำบล ผู้ประสานงานหมู่บ้าน/ชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) หรือกรรมการชุมชน และผู้ประสานพลังแผ่นดิน (๒๕ ตาสับปรด) ในการดำเนินงานหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็ง

๒. เสริมสร้างความเข้มแข็งหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน

๒.๑ อำนวยการ/บริหารจัดการกองทุนแม่ของแผ่นดิน สำนักงาน ป.ป.ส./กรมการพัฒนาชุมชน ดำเนินการพัฒนาและบูรณาการกลไกทั้งระดับอำนวยการและปฏิบัติในการเสริมสร้างความเข้มแข็งหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน

๒.๒ ขับเคลื่อนหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน

๒.๒.๑ หมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินเดิม ให้กรมการพัฒนาชุมชนดำเนินการตรวจสอบสุขภาพกองทุนแม่ของแผ่นดิน (อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง) และให้สำนักงาน ปปส.ภาค/กทม. กรมการพัฒนาชุมชน จังหวัด อำเภอ เขต สำนักพัฒนาสังคมเสริมสร้างความเข้มแข็งตามแนวพระราชปณิธานกองทุนแม่ของแผ่นดิน ด้วยกระบวนการซ่อม สร้าง เสริม หมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินสถานะ A B C ยกระดับเป็นศูนย์เรียนรู้

๒.๒.๒ ขยายกองทุนแม่ของแผ่นดินใหม่ (ต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน) ให้สำนักงาน ปปส.ภาค/กทม. กรมการพัฒนาชุมชน จังหวัด อำเภอ เขต สำนักพัฒนาสังคม ดำรง พัฒนาศักยภาพต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดินปี ๒๕๕๗ และสร้าง พัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินปี ๒๕๕๘

๒.๒.๓ พัฒนาเป็นศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดิน สำนักงาน ป.ป.ส./สำนักงาน ปปส.ภาค/กทม./กรมการพัฒนาชุมชน จังหวัด อำเภอลำปางพัฒนาสังคม ดำรงสถานะและพัฒนาศักยภาพศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดิน (๑,๐๘๘ แห่ง) สร้างศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินระดับจังหวัด (๗๗ แห่ง) ต่อยอดบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ

๓. สร้างกระบวนการและศักยภาพการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดย

๓.๑ ชุมชน

(๑) ศึกษาชุมชน นำข้อมูลมาวิเคราะห์สังเคราะห์ถึงปัญหา ความต้องการ ผลกระทบ และแนวทางการปรับปรุงแก้ไขพัฒนา

(๒) วิเคราะห์สถานะหมู่บ้าน/ชุมชน โดยจำแนกพื้นที่เป้าหมายเป็นหมู่บ้าน/ชุมชนตามระดับความรุนแรงของปัญหา และหมู่บ้าน/ชุมชนชายแดน

(๓) ใช้หมู่บ้าน/ชุมชนเป็นฐานในการดำเนินงานที่จะทำให้ชุมชนมีความเข้าใจปัญหา ร่วมคิดร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยให้คนในชุมชนร่วมจัดการตนเอง

(๔) เสริมสร้างทุนทางสังคมมาใช้ประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ทั้งที่เป็นระบบคุณค่า ความเชื่อ อุดมการณ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาชาวบ้าน ปราชญ์ชาวบ้าน กระบวนการเรียนรู้ที่ชุมชนสั่งสมและสร้างสรรค์

(๕) เพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาชุมชนของตนเองโดยยกระดับความรู้และพัฒนาศักยภาพผู้นำทางการและผู้นำธรรมชาติเพื่อเตรียมความพร้อมในการมีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดระดับพื้นที่

(๖) ส่งเสริมสนับสนุนให้ภาคีและเครือข่ายมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งและกองทุนแม่ของแผ่นดิน

(๗) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากร องค์ความรู้ ข้อมูล และการบริหารจัดการของภาคีที่มีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๘) จัดระบบ กลไก เข้าไปดำเนินการในหมู่บ้าน/ชุมชน ตามความเหมาะสมของพื้นที่

๓.๒ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑) ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ชัดเจน

(๒) บูรณาการประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภารกิจด้านยาเสพติดตามสภาพปัญหาในพื้นที่และความต้องการของประชาชน โดยจัดทำกรอบ ขอบเขต และรูปแบบที่เหมาะสมเพื่อร่วมกันดำเนินงาน หรือถ่ายโอนงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการ

(๓) สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับชุมชนและภาคประชาสังคมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินชุมชน

๓.๓ สถาบันศาสนา

(๑) สร้างจิตสำนึกในเรื่องศาสนา (Religion consciousness)

- (๒) ใช้มาตรการทางด้านศาสนาในการแก้ไขปัญหายาเสพติด
- (๓) ผู้นำศาสนาสอดแทรกประเด็นปัญหายาเสพติดควบคู่ไปกับการสอนหลักศาสนา
- (๔) สอนจริยศึกษาให้แก่เด็กเยาวชน ประชาชน
- (๕) จัดการเรียนการสอนธรรมศึกษาในสถานศึกษา
- (๖) จัดกิจกรรมให้คนในทุกศาสนาทำกิจกรรมร่วมกัน
- (๗) สร้างสังคมเพื่อให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข มีเป้าหมายร่วมกัน มีวิธีที่จะบรรลุเป้าหมายนั้น

๓.๔ สื่อมวลชน

- (๑) ส่งเสริมการใช้สื่อสารมวลชนให้เป็นประโยชน์ต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
- (๒) สนับสนุนให้สื่อมวลชนเสนอสื่อที่สร้างสรรค์ชีวิตครอบครัวและชุมชน เสนอความเห็นที่

สร้างสรรค์สังคม

- (๓) เผยแพร่สื่อที่มีคุณภาพให้เข้าถึงชุมชนอย่างกว้างขวาง
- (๔) สร้างทัศนคติต่อต้านยาเสพติด
- (๕) มีเวทีสาธารณะ (Social dialogue) ในทุกประเด็นปัญหาเพื่อนำไปสู่ข้อเสนอที่ชัดเจนและ

สัมผัสได้

- (๖) ให้ความสำคัญกับบทบาทของสื่อมวลชนเพื่อประโยชน์แก่การตรวจสอบความสุจริตและความโปร่งใสในการใช้อำนาจอธิปไตยของภาคประชาชน

(๗) สร้างจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อการนำเสนอของสื่อ สื่อทุกแขนงต้องระมัดระวังและรับผิดชอบต่อเสนอข้อมูลที่ถูกต้องต่อสาธารณชน

๓.๕ สร้างครอบครัวเข้มแข็ง โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๑) จำแนกประเภทครอบครัวเพื่อกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานและกิจกรรมเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัญหายาเสพติด

(๒) สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนร่วมมือกันให้ความคุ้มครองหรือช่วยเหลือแก่ครอบครัวที่มีปัญหาหรือกำลังมีปัญหา จัดเตรียมความพร้อมก่อนสร้างครอบครัว ให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาที่จำเป็นแก่ครอบครัว

(๓) สนับสนุนให้ชุมชนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาความรับผิดชอบต่อคนในครอบครัวและชุมชน

(๔) สร้างระบบเฝ้าระวังเตือนภัยสำหรับครอบครัวและเด็กกลุ่มเสี่ยงโดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมสร้างระบบเครือข่ายครอบครัว

- (๕) จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาครอบครัวและชีวิตครอบครัว

- (๖) สร้างหลักประกันความมั่นคงทางสังคมแก่ครอบครัวและชุมชน

(๗) สร้างความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจของครอบครัวบนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียง ครอบครัวพึ่งพาตนเองได้

(๘) อบรมเลี้ยงดูเด็กให้มีพัฒนาการสมดุรอบตัวและเหมาะสมตามวัย มีวินัยในตนเอง เป็นผู้มีความดี จริยธรรม มีทักษะชีวิต

(๙) จัดบริการรับเลี้ยงและพัฒนาเด็กในหน่วยงาน สถานประกอบการ และศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน

(๑๐) สร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ครอบครัว สร้างความมั่นคงของครอบครัว สนับสนุนคุณภาพชีวิตของครอบครัว เสริมสร้างสถาบันครอบครัวให้มีความเข้มแข็ง

๓.๖ สร้างภาคประชาชนเข้มแข็ง โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๑) สร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมือง (Civic consciousness) และจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อชุมชน (Public consciousness) สร้างสำนักชุมชนเพื่อให้ลุกขึ้นมาจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนเอง

(๒) สนับสนุนการรวมกลุ่มของชุมชนในแต่ละพื้นที่โดยความสมัครใจ สนับสนุนองค์กรภาคประชาชนให้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนและท้องถิ่น

(๓) จัดทำแผนพัฒนาชุมชนแบบบูรณาการ ให้ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบในทุกพื้นที่

(๔) จัดเวทีประชาคมอย่างต่อเนื่องเพื่อให้มีพลังในการดำเนินกิจกรรมของชุมชน

(๕) จัดทำข้อบัญญัติของชุมชนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่เกิดขึ้น

(๖) สนับสนุนแหล่งเงินทุนสำหรับการพัฒนาชุมชนเพื่อการบริหารจัดการตนเองของชุมชนและประชาชนในท้องถิ่น

(๗) พัฒนาระบบการเรียนรู้และเครือข่ายเรียนรู้ของชุมชน ขยายเครือข่ายการเรียนรู้

(๘) สนับสนุนการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การเรียนรู้ของคนในชุมชนเดียวกันและระหว่างชุมชน

(๙) พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

(๑๐) จัดตั้งองค์กรประชาชนเพื่อส่งเสริมสนับสนุนบทบาทและการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด บริหารจัดการกลไกองค์กรและกลไกภาคประชาชน

หน่วยงานรับผิดชอบ

๑. หน่วยงานหลัก

กระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง กรมการพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น)

กระทรวงยุติธรรม (สำนักงาน ป.ป.ส.)

๒. หน่วยงานสนับสนุน

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และ ผู้สูงอายุ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน)

กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา)

กระทรวงแรงงาน (สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
กรมการจัดหางาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน สำนักงานประกันสังคม)

กระทรวงวัฒนธรรม (กรมส่งเสริมวัฒนธรรม)

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

สำนักนายกรัฐมนตรี (กรมประชาสัมพันธ์ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร)

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

กรุงเทพมหานคร

ภาคเอกชน

ภาคประชาสังคม

สื่อมวลชน

ตัวชี้วัด

๑. ร้อยละ ๙๐ ของหมู่บ้านชุมชนที่มีปัญหายาเสพติดมากได้รับการแก้ไขและเสริมสร้างความเข้มแข็ง
๒. มีการขยายหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดินใหม่ปี ๒๕๕๘ จำนวน ๙๒๘ แห่ง
๓. มีการสร้างศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินระดับจังหวัดปี ๒๕๕๘ จำนวน ๗๗ แห่ง

ยุทธศาสตร์ที่ ๘: การบริหารจัดการอย่างบูรณาการ

เป้าหมายยุทธศาสตร์

มีระบบบริหารจัดการ อำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างมีเอกภาพ สามารถนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติได้อย่างแท้จริง และมีประสิทธิภาพ

จุดเน้นการดำเนินงาน

๑. พัฒนาระบบบริหารจัดการแบบบูรณาการในทุกระดับทั่วประเทศ เพื่อให้สามารถเอาชนะปัญหายาเสพติดที่กำหนดให้เป็นวาระเร่งด่วน โดยการจัดโครงสร้าง กลไกการบริหารจัดการทุกระดับ
๒. พัฒนาระบบแผนงาน งบประมาณ ให้สามารถติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ และประเมินประสิทธิภาพงบประมาณกับผลที่ได้รับ
๓. พัฒนาระบบการกำกับ ติดตาม และรายงานผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
๔. เพิ่มความเข้มแข็งให้กับการบูรณาการในระดับพื้นที่ในทุกจังหวัด
๕. พัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ให้สอดคล้องกับบทบาทและภารกิจ
๖. พัฒนาระบบการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศด้านยาเสพติด ให้สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการติดตาม เฝ้าระวัง เพื่อนำมาใช้ในการกำหนดมาตรการ/แนวทางดำเนินงาน

มาตรการและแนวทางการดำเนินงาน

๑. ปรับระบบอำนวยการและบริหารจัดการ เพื่อสร้างความเข้มแข็งของกลไกอำนวยการทุกระดับทั้งในระดับส่วนกลาง-ภาค-จังหวัด-อำเภอ-หมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศ โดย

๑.๑ จัดตั้งศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ (ศอ.ปส.) เป็นกลไกอำนวยการในการแก้ปัญหายาเสพติดระดับชาติ เพื่อให้เกิดเอกภาพในการบริหารจัดการและสั่งการจากระดับชาติถึงระดับต่างๆ

๑.๒ ให้งานในระดักระทรวงและเทียบเท่าในส่วนกลางทุกหน่วย จัดให้มีโครงสร้างศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกระทรวง/หน่วยงาน มีสถานที่และอุปกรณ์สำนักงาน พร้อมกัจัดสรรเจ้าหน้าที่จำนวนหนึ่งปฏิบัติงานประจำในศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

๑.๓ ให้ทุกจังหวัด/กรุงเทพมหานคร อำเภอ/เขต จัดโครงสร้างศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด/กรุงเทพมหานคร ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอ/เขต และให้มีการบรรจุเจ้าหน้าที่ประเภทต่างๆ มาปฏิบัติงานประจำ ให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานในฐานะกลไกอำนวยการตามสถานการณ์ปัญหาของแต่ละจังหวัดและอำเภอ มีที่ทำการชัดเจน และมีอุปกรณ์พร้อมปฏิบัติงาน

๑.๔ จัดระบบกำลังพลที่ปฏิบัติงานด้านยาเสพติดทุกหน่วยให้สามารถรองรับการปฏิบัติงานด้านยาเสพติด โดยคัดเลือกกำลังพลที่ปฏิบัติงานด้านยาเสพติดที่มีคุณภาพ ซื่อสัตย์ มีการขึ้นทะเบียนกำลังพล รวมทั้งมีระบบสร้างขวัญกำลังใจ ฯลฯ เพื่อให้การขับเคลื่อนงานด้านยาเสพติดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. พัฒนาระบบแผนงานและงบประมาณในระดับต่างๆ ให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล และแผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดย

๒.๑ ให้สำนักงาน ป.ป.ส. เป็นหน่วยงานหลักในการบูรณาการเป้าหมาย แผนงาน โครงการและงบประมาณของทุกหน่วยงานตามแผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยจัดความสมดุลระหว่างการตั้งเป้าหมายเชิงปริมาณกับเป้าหมายเชิงคุณภาพที่เน้นผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ โดยให้ความสำคัญกับการตั้งเป้าหมายเชิงผลลัพธ์ให้มากขึ้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดในการควบคุมและลดปัญหายาเสพติด รวมทั้งให้มีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ของจังหวัด และแผนพัฒนาท้องถิ่น

๒.๒ ให้สำนักงาน ป.ป.ส. เป็นหน่วยงานหลักในการรวบรวม และประมวลแผนปฏิบัติการของทุกหน่วยงานรายไตรมาสเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน และสามารถกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๓ ให้ทุกหน่วยงานส่วนกลางที่มีรหัสงบประมาณด้านยาเสพติดในปี ๒๕๕๘ พิจารณาปรับการจัดสรรงบประมาณตามกรอบภารกิจให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดปี ๒๕๕๘

๒.๔ ให้ทุกหน่วยงานส่วนกลางที่มีรหัสงบประมาณด้านยาเสพติดในปี ๒๕๕๘ เรงัดการจัดสรรและตัดโอนงบประมาณลงสู่พื้นที่ให้ได้ภายในเดือนตุลาคม ๒๕๕๘ และแจ้งผลดังกล่าวให้สำนักงาน ป.ป.ส. ทราบ

๒.๕ ให้งานในระดัจังหวัดที่ได้รับงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัด บูรณาการแผนงานและงบประมาณกับการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของจังหวัด

๒.๖ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดสรรหรือสนับสนุนงบประมาณด้านยาเสพติด เพื่อตอบสนองนโยบายรัฐบาลและปัญหายาเสพติดในพื้นที่ ให้กับหน่วยงาน องค์กรด้วยความรวดเร็ว ชัดเจน และมีประสิทธิภาพ

๓. พัฒนาระบบการกำกับ ติดตาม รายงานผลการดำเนินงาน และการประเมินผล

๓.๑ ให้มีการพัฒนาระบบการติดตามและรายงานผลการดำเนินงานผ่านระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อให้สามารถกำกับ ติดตามการดำเนินงานได้อย่างรวดเร็ว โดยในแต่ละหน่วยงานให้มีการมอบหมายบทบาทภารกิจผู้รับผิดชอบเป็นการเฉพาะ ทั้งนี้ให้แล้วเสร็จภายในเดือนตุลาคม ๒๕๕๘

๓.๒ จัดให้มีกลไกการกำกับติดตามการดำเนินงานของศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติเป็นกลไกหลัก และควบคู่กับกลไกการกำกับติดตามในระดับกระทรวง/หน่วยงาน ภาค จังหวัดและอำเภอ โดย

(๑) จัดตั้งอนุกรรมการกำกับติดตามผลการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เพื่อเป็นกลไกในการกำกับติดตามการดำเนินงานและการปฏิบัติงานการแก้ไขปัญหายาเสพติดให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) จัดตั้งอนุกรรมการบริหารแผนงานและงบประมาณ เพื่อเป็นกลไกในการบริหารแผนงานงบประมาณ และติดตามการใช้จ่ายงบประมาณด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

๓.๓ ให้ทุกหน่วยงานมอบหมายผู้ตรวจราชการกระทรวง/หน่วยงาน เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการกำกับติดตามการดำเนินงานของหน่วยงาน

๓.๔ ให้ทุกหน่วยงานรายงานผลการดำเนินงาน ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ในการทำงานทุกไตรมาส โดยให้สำนักงาน ป.ป.ส. เป็นผู้รับผิดชอบในการรวบรวม วิเคราะห์และประเมินผลนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

๓.๕ จัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ทุกไตรมาส ทั้งการประเมินผลภายในโดยหน่วยงาน และการประเมินผลภายนอกโดยสถาบันวิชาการ

๔. พัฒนาระบบวิชาการ ระบบข้อมูล และระบบเฝ้าระวังปัญหายาเสพติด

๔.๑ พัฒนาระบบข้อมูลยาเสพติดในระดับจังหวัดและอำเภอ

๔.๒ พัฒนาระบบข้อมูลยาเสพติด และห้องปฏิบัติการข้อมูล (War Room) ในทุกระดับอย่างต่อเนื่องยกระดับงานข้อมูลการข่าว เพื่อกำกับติดตามการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

๔.๓ จัดระบบเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดให้ครอบคลุมพื้นที่ กลุ่มเป้าหมาย และตัวยาเสพติด โดยจัดให้มีการประชุมโต๊ะข่าวยาเสพติดเป็นประจำทุกเดือน และแจ้งเตือนหน่วยปฏิบัติในพื้นที่ให้เร่งดำเนินการ

๔.๔ พัฒนาระบบข้อมูลวิชาการ โดยเครือข่ายสถาบันวิชาการ เพื่อประกอบการกำหนดนโยบายมาตรการ ทั้งในระดับส่วนกลาง ภาค และจังหวัด และจัดให้มีการดำเนินการสรุปบทเรียน องค์ความรู้ การดำเนินงานที่โดดเด่นในพื้นที่ในแต่ละมาตรการ เพื่อเผยแพร่ให้หน่วยงานต่างๆ นำไปใช้ประโยชน์

๕. พัฒนาระบบการสนับสนุน

๕.๑ พัฒนาองค์ความรู้ของบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านยาเสพติด ให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับภารกิจ บทบาท หน้าที่ และสถานการณ์ปัญหายาเสพติด

๕.๒ จัดให้มีระบบการให้ขวัญกำลังใจ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน

๕.๓ พัฒนา ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ให้เอื้อต่อการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๔ ประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

๖. พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการแก้ไขปัญหายาเสพติดในระดับพื้นที่แบบมีส่วนร่วม โดย

๖.๑ บูรณาการแผนงาน งบประมาณ การติดตาม และการประเมินผล เพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรมระหว่างปี พ.ศ.๒๕๕๘-๒๕๖๒ ในระดับจังหวัดนำร่อง ๑๐ จังหวัด ได้แก่

กรุงเทพมหานคร (เขตลาดพร้าว) สมุทรปราการ สระแก้ว ยโสธร มุกดาหาร เชียงราย พิชณุโลก นครปฐม นครศรีธรรมราช และสตูล)

หน่วยงานรับผิดชอบ

๑. หน่วยงานหลัก

กระทรวงยุติธรรม (สำนักงาน ป.ป.ส.)

กระทรวงกลาโหม (กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ)

กระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น)

กระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข)

สำนักนายกรัฐมนตรี (กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร)

๒. หน่วยงานสนับสนุน

กระทรวงยุติธรรม (สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม)

กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา)

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)

กระทรวงแรงงาน (สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน)

กระทรวงการคลัง (สำนักงบประมาณ กรมบัญชีกลาง)

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

สำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงบประมาณ กรมประชาสัมพันธ์)

ตัวชี้วัด

๑. มีการจัดตั้งกลไกการอำนวยการทุกระดับ

๒. แผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ปี ๒๕๕๘ มีการบูรณาการแผนงาน โครงการและงบประมาณการของทุกหน่วยงาน

๓. มีระบบการกำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

๔. มีการพัฒนาห้องปฏิบัติการข้อมูล (War Room) ในทุกระดับ

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดปี ๒๕๕๘

๑. ความพึงพอใจและความเชื่อมั่นของประชาชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดสูงขึ้น

๒. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน อันเนื่องมาจากปัญหายาเสพติดสูงขึ้น

๓. สถานการณ์ปัญหายาเสพติดในภาพรวมลดลงและสามารถควบคุมได้

๖. โครงสร้างการบริหารจัดการกลไกอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดปี ๒๕๕๘

กลไกการบริหารจัดการ และอำนวยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดปี ๒๕๕๘ จะใช้ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจระดับชาติ ระดับภารกิจ และระดับพื้นที่ เพื่อเป็นกลไกอำนวยการ กำกับ ติดตาม และบูรณาการการดำเนินงานด้านยาเสพติดโดยแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ คือ

๑. กลไกระดับชาติ (Agenda) มีศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ (ศอ.ปส.) เป็นกลไกอำนวยการ กำกับ ติดตามการนำยุทธศาสตร์ที่เป็นวาระชาติไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุผลตามเป้าหมาย รวมทั้งประเมินผลการดำเนินงาน การแก้ไขปัญหายาเสพติด ข้อขัดข้อง ให้เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์การป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด

๒. กลไกระดับภารกิจ (Function) มีศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ระดับกระทรวง กรม และระดับหน่วยงานรับผิดชอบการดำเนินงานตามภารกิจ โดยเน้นการบูรณาการแผนงานและงบประมาณ ภายในหน่วยงาน และระหว่างหน่วยงาน ให้เกิดเอกภาพ และมุ่งต่อการสนับสนุนการดำเนินงานระดับพื้นที่ รวมทั้งการกำกับติดตามการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัด

๓. กลไกระดับพื้นที่ (Area) มีกลไกหลักรับผิดชอบในการเฝ้าระวังและดำเนินงานในพื้นที่ ดังนี้

๓.๑ มีศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดและกรุงเทพมหานคร (ศอ.ปส.จ./กทม.) โดยผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้รับผิดชอบและมีอำนาจหน้าที่ในการบูรณาการแผนงานงบประมาณ และอำนวยการ กำกับการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ รับผิดชอบร่วมกับส่วนราชการ องค์กรภาคประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓.๒ มีศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอและเขต (ศป.ปส.อ./เขต) โดยนายอำเภอและผู้อำนวยการเขต เป็นผู้อำนวยการทำหน้าที่รับนโยบาย แนวทาง และแผนงานโครงการที่จังหวัด และกรุงเทพมหานครกำหนด นำไปประสานการปฏิบัติการร่วมกับส่วนราชการ องค์กรภาคประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่

๓.๓ มีศูนย์อำนวยการฯ หรือศูนย์ปฏิบัติการฯ เฉพาะกิจ เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่พิเศษ ตามที่ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ เห็นสมควร

๗. การจัดทำแผนงานและงบประมาณ

๑. การจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดปี ๒๕๕๘ ให้จัดทำแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้งบประมาณของหน่วยงานที่เป็นผู้รับผิดชอบหลัก และบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เป็นผู้รับผิดชอบรองทั้งในระดับส่วนกลางและระดับพื้นที่

๒. ให้ทุกหน่วยที่มีเป้าหมายดำเนินการในระดับพื้นที่จัดสรรงบประมาณลงในระดับจังหวัด ระดับหน่วยงานในพื้นที่แต่ละระดับ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้วแต่กรณี ให้แล้วเสร็จตามที่สำนักงบประมาณ กำหนด

๘. การรายงานผลการดำเนินงานและการประเมินผล

๑. การรายงานผลการดำเนินงาน ให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรายงานผลการดำเนินงานด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเป็นประจำทุกเดือน โดยไม่เกินวันที่ ๕ ของทุกเดือนถัดไป

มายังสำนักงาน ป.ป.ส. โดยให้สำนักงาน ป.ป.ส. เป็นผู้รับผิดชอบในการรวบรวม วิเคราะห์ประมวลผลนำเสนอต่อ คณะรัฐมนตรี

๒. การประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดกำหนดกรอบ ระยะเวลาการประเมินผลรายไตรมาสทั้งการประเมินผลภายในโดยหน่วยงาน และการประเมินผลภายนอกโดย สถาบันวิชาการ

๙. โครงการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่พิเศษ

วัตถุประสงค์

เพื่อลดระดับความรุนแรงของปัญหายาเสพติดในพื้นที่ที่ต้องได้รับการแก้ไขเร่งด่วนเป็นการเฉพาะ

เป้าหมายการดำเนินการ

๑. พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคเหนือตอนบน (เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน)
๒. พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (เลย หนองคาย บึงกาฬ นครพนม มุกดาหาร อำนาจเจริญ อุบลราชธานี)
๓. พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
๔. พื้นที่กรุงเทพมหานคร
๕. พื้นที่โครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน และพื้นที่พิเศษ อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดเชียงใหม่

มาตรการและแนวทางการดำเนินงาน

๑. กำหนดโครงสร้าง กลไก รูปแบบการแก้ไขปัญหายาเสพติดเฉพาะพื้นที่ที่สอดคล้องและสนับสนุนการ แก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่นั้นๆ
๒. ให้จัดทำแผนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดแบบบูรณาการในพื้นที่เฉพาะ/พื้นที่พิเศษ/ โครงการพิเศษที่จะต้องมีการบริหารจัดการ เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน ได้แก่
 - (๑) พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคเหนือตอนบน (เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน)
 - (๒) พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (เลย หนองคาย บึงกาฬ นครพนม มุกดาหาร อำนาจเจริญ อุบลราชธานี)
 - (๓) พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
 - (๔) พื้นที่กรุงเทพมหานคร
 - (๕) พื้นที่โครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน และพื้นที่พิเศษ อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดเชียงใหม่

กิจกรรมสำคัญ

๑. โครงการสกัดกั้นยาเสพติดอย่างบูรณาการในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคเหนือตอนบน
๒. โครงการสกัดกั้นยาเสพติดอย่างบูรณาการในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
๓. โครงการลดปัญหาการค้าและแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
๔. โครงการลดปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

๕. โครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน และพื้นที่พิเศษ
อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่
